

Naročnina mesečno 25 Din, za inozemstvo 40 Din — nedeljska izdaja celoletno 96 Din, za inozemstvo 126 Din
Uredništvo je v Kopitarjevi ul. 6/III
Telefoni uredništva in uprave: 29-92, 29-93, 29-94, 29-95, 29-96 — Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku — Ilustrirana priloga „Teden v slikah“

SCLOVENECE

Ček račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349 za inzerate; Sarajevo št. 7563, Zagreb št. 39.011, Praga-Dunaj 24.797
Uprava: Kopitarjeva ulica št. 6.

Naše ugotovitve

»Jutro« je v svojem uvodniku od 1. maja odgovorilo na naš poziv, naj se slovenska JNS brez pridržka in ostanka pridruži osnovnim političnim zahtevam slovenskega naroda, na malo zadovoljiv način. Če resno želimo, da bi naš narod imel v jugoslovanski skupnosti v naši državi tisto stališče, ki mu gre, potem je treba, da vsak činitelj našega javnega življenja pozna in prizna svoje napake, ker drugače je nemogoče popraviti vse, kar se je od ustanovitve države do nedavna zagrešilo v kvar naši politični enakopravnosti in našim gospodarskim in socialnim interesom in kar se avtomatično izdejstvuje dalje, ne da bi mogel odpor proti temu biti tak, kakršen bi lahko bil, če bi Slovenci svoje občenarodne politične, gospodarske in kulturne zadeve branili kot ena sama tesno strnjena fronta.

»Jutro« člankar pa se krčevito brani, da bi priznal sebi in vsemu narodu, v čem je osnovna napaka politike naše liberalne ali pa, recimo — ker se mu ta izraz ne dopade — »jugoslovenske nacionalne stranke slovenskega imena«. Slejko-prej zagovarja vidovdanske ustave, šesti januar in septembarsko ustavo, češ da se baš na tej podlagi najlažje dajo uresničiti narodne zahteve in potrebe Slovencev. Trdi, da je vidovdanska ustava predvidevala za oblastne samouprave precej daljnosežno neodvisnost, zlasti v finančnem oziroma proračunskem pogledu, in da tudi sedaj veljavna ustava omogoča široke avtonomistične možnosti in predvsem ne stavlja nobenih ovir za izvedbo obsežne decentralizacije in dekoncentracije. Iz te čisto samovoljno izkonstruirane predpostavke izvaja »Jutro« člankar, da kdor bi se hotel sklicevati na duha naše ustave, zato da opraviči pomanjkanje lastne volje ali pa lastne moči, če se pri nas ni moglo preprečiti uveljavljanje enakopravnosti naših pokrajin ali narodnih delov nasprotujočega centralizma, ta bi zavestno varal javnost. Nasprotno — kdor se hoče boriti za upravičene interese posameznih delov naše države in naroda, ta se mora, tako vzklika »Jutro«, sklicevati baš na duha te ustave!

Ako avtor »Jutrovega« članka, ki gotovo predstavlja avtoritativen faktor nasprotnega tabora, te svoje v resnici originalne trditve jemlje za resno in mu ni samo za dialektični trik, s katerim bi se rad izognil jasnemu odgovoru na življensko vprašanje naše narodne solidarnosti v jugoslovanski državni skupnosti, potem ga je morala njegova znana teza o edinstvenem jugoslovanskem narodu, v katerem ni prostora za kakšne posebne srbske, slovenske in hrvatske nacionalne zadeve, tako preslepiti, da dejanskega stanja, kakor ga uvidi najbolj prepričljiva slovenska zdrava pamet, sploh ni več zmogel videti. Toda vprašanje našega položaja v državi, kakršen bi moral biti in kakršen ni, je preveč važno in globokosežno ter usodnega pomena tako za posamezne dele kakor za celoto, da danes ni več na mestu, da bi prešli preko njega s cenenimi besednimi igrami in nasilnim prirojanjem dejstev po kakšni v zraku viseči ideologiji, naj bo komu še tako na srce priprala. Od kod se je neki, vprašamo »Jutrovega« člankarja, vzel pri nas centralizem, če pa niti vidovdanska niti septembarska ustava niti sploh kakšen zakon, ki se je v tej državi izdal brez dvoma v duhu te ustave, ni centralističen, kakor zdaj »Jutro« člankar s čudovito neženiranostjo trdi? Mi, ki smo po »Jutrovi« terminologiji bili vseskozi separatisti, si centralizma gotovo nismo izmislili. Na kakšen način torej naj bi se bil centralizem vtihotapil v to našo državo, ko pa njeni ustavni temelji, kakor je sedaj »Jutro« iznašalo, niso centralistični, ampak narobe, polni decentralističnega in dekoncentracijskega, torej anticentralističnega duha, tega si pač nihče ne more izlepa predstavljati in je naloga »Jutrovega« člankarja, da nam to uganko razreši.

Morebiti pa je niti ni tako težko razrešiti. Centralizem namreč, kakor dejansko živi v vsem političnem življenju naše države, stvarno o ni nič drugega kakor tisti slavni unitarizem ali integralizem, ki predstavlja vrhovnega malika v »Jutrovem« templju in ki ga njegov članek še danes proglašaja za najsvetejšo v naši državi, v kateri da je ena sama nacija, mi pa zgolj njeni trije aritmetični deli, ki imamo kvečjemu pravico biti plemo kakor Baski v Španiji ali Galla v Abesiniji. Saj še v uvodniku, v katerem skuša priti našemu stališču kolikor toliko nasproti, govori o tem, kako da bo »naš slovenski interes najbolj zaščiten pravica jugoslovenska ideja«, pri čemer je popolnoma prezl, da v tej »pravici« jugoslovanski ideji, kakor jo je še sam nedavno razlagal v senatu, sploh ni prostora za kak »slovenski narodni interes« in da pod jugoslovansko unitaristično predpostavko ni mogoče, če hoče človek ostati logičen, govoriti o kakem »skupnem slovenskem gospodarskem, socialnem in kulturnem programu«, oziroma o tem, da bi imel »naš narod stalen in pravičen delež ne le na vseh dolžnostih, temveč tudi na vseh dobrinah naše jugoslovenske skupnosti, kakor dobesedno beremo v njegovem članku. Če pa je njegova pravična jugoslovenska ideja taka, da se sklada s slovenskimi narodnimi interesi, potem pa se mora odpoovedati svoji unitaristični ideologiji, ki je faktično popolnoma istovetna s centralizmom. Zakaj ta dejanski centralizem — ne kakšen državno-pravni pojem, s katerim se sedaj »Jutro« ideologi igrajo enako kakor s svojo slavno dekoncentracijo, kakor judovski pismouki v sinagogi — ampak dejansko živi in udeležuje se naš jugoslovanski centralizem je nujen predpogoj unitarizma, ki v centralističnem sistemu vladanja najbolj pride do izraza in veljave. Tisto središče, iz katerega se vsa država uniformno vlada, je obenem središče tiste unitarne in integralne edinstvene »jugoslovenske nacije«, ki pa kot goli stvor fantazije, kot »ens mere intentionale«, to je, kot tvorba golega abstraktnega umovanja brez stvarne podlage realno ne biva, pač pa je realno istovetna z onimi, ki dejansko državo centralistično vladajo. Upamo, da »Jutro« uvodničar ne bo tajil tega tako očividnega dejstva, ki pomeni, da se je pri nas uveljavila hegemonija ravno s pomočjo unitaristične ideologije demokratske

Italija — Nemčija : Avstrija — Madjarska

Miklas v Budimpešti

Veličastna proslava avstro-madjarskega prijateljstva

Dunaj, 3. maja. b.Davi ob 6.30 je odpotoval v Budimpešto avstrijski zvezni predsednik Miklas s soprogom. Z njim so odpotovali zvezni kancler dr. Schuschnigg, državni tajnik v zunanjem ministarstvu dr. Guido Schmidt, šef kabineta pisarne dr. Hubert, šef tiska v kanclerstvu polkovnik Adam, general-major Materna, legacijska svetnica dr. Friedlinger in dr. Humecky, ministrski tajnik dr. Kries, podpolkovnik Bautel, gardijski major Kermann in drugi. Od strani madžarskega poslanstva se je pridružil tej skupini madžarski vojni ataše polkovnik Verež, madžarski poslanik na Dunaju baron Rudney pa je odpotoval že prej v Budimpešto.

Se pred prihodom osebnega vlaka ob 7.30 na območje postaje Hegyeshalom so se zbrale ogromne množice naroda iz okolice na postaji, ki je bila okrašena z avstrijskimi in madžarskimi zastavami, z zelenjem in cvetjem. Tukaj je avstrijski zvezni predsednik pozdravil predstavnike treh obmejnih madžarskih županij. Avstrijskega zveznega predsednika sta pričakovala tudi avstrijski poslanik v Budimpešti Baar von Bahrenfels, ter avstrijski vojni ataše v Budimpešti polkovnik Regele. Takoj je bil sestavljen nov vlak z električno lokomotivo, ker je proga od madžarske meje do Budimpešte elektrificirana.

V imenu madžarske vlade so posebej pričakovali avstrijske goste še nekateri predstavniki madžarske vlade, med njimi predsednik Vladislav Janbrekovič, general Ruskay, legacijski tajnik grof Teleky.

Nadaljevanje vožnje od meje do madžarskega glavnega mesta je bila prava triumfalna pot, dokaz neomajnega prijateljstva med dvema sosednjima državama, ki sta v teku zadnjih desetih let

ostali po usodi ozko povezani. Tako piše v pozdrav avstrijskim državljanom današnji »Peeter Lloyd«. Ves ostali madžarski tisk pa je še bolj navdušen nad njihovim prihodom ter poudarja skupno borbo obeh držav za samostojnost. Na vsej progi od meje do Budimpešte so pozdravljali avstrijske goste madžarski kmetje in madžarske oblasti. Ko se je posebni vlak približal Budimpešti, so izstrelile trdnjavske baterije 24 topovskih strelcev, 24 strelcev so oddali topovi, ko je dr. Miklas s spremstvom prekorčil mejo med Budinom in Pešto in končno so oddali topovi tretjo salvo, ko je vlak pridrdral na glavno postajo.

16 minut pred prihodom vlaka je prispel guverner Horthy s svojo ženo, prišli pa so tudi člani vlade s predsednikom Daranyjem na čelu, čuvar krone, vrhovni poveljnik Honveda, šef generalnega štaba, predsednika obeh zbornic. Tudi italijanski poslanik grof da Vinci, nemški odpravnik poslov Weltmeister ter osebje avstrijskega poslanstva so prišli pozdravit avstrijske državljane.

Točno ob 10.30 je posebni vlak privozil na glavno postajo in tedaj je godba zaigrala avstrijsko zvezno himno. Prvi je izstopil iz vagona avstrijski zvezni predsednik Miklas, ki ga je regent Horthy prsrčno pozdravil. Nato sta oba pregledala častno četo. V dvorani čakalnici je pozdravil goste v nemščini predsednik vlade grof Daranyi. Pred postajo so se zbrale ogromne množice ljudstva in pozdravljale avstrijske goste z vzkliki: »Hoch! Elyen!« Prvi je sedel v avtomobil zvezni predsednik Miklas s Horthijem, v drugega pa ženi prvih, nato pa predstavniki avstrijskih in madžarskih vojnih oblasti. Vsi so se

stavljali prvo avtomobilsko skupino. Na čelu druge avtomobilske skupine sta se vozila avstrijski kancler dr. Schuschnigg z grofom Daranyjem, nato pa zunanja ministra dr. Schmidt in Kanya z ostalim spremstvom. Vreme je bilo zelo ugodno in lepo. Nekaj minut pred 11 je šel sprevod skozi okrašeno mesto. Najprej je porakala vojska, za njo pa razna patriotska društva, dijaki v krojih in soleki otroci.

Četr milijona ljudi je prišlo v Pešo

Na dolgem bulevarju Andrasy utca bo velika vojna parada. Vsa mesta in vsi balkonski sedeži so bili že danes razprodani za neverjetno visoke cene. V Budimpešto je prispelo veliko število inozemcev, posebno Francozov, Angležev in Italijanov, medtem ko iz madžarskih pokrajin neprestano prihajajo meščani in kmetje. V budimpeških hotelih ni več mogoče dobiti prenočišč. Opoldne ni mogel nihče več v kavarne, ki so postavile stole po ulicah. Se nikdar ni bilo v Budimpešti toliko inozemcev, kakor sedaj in računa se, da bo samo iz madžarskih krajev prišlo v teku današnjega in jutrišnjega dne v madžarsko prestolnico z rednimi in posebnimi vlaki nad tri četr milijona ljudi. Časopisi izhajajo v posebnih izdajah in množice naroda se neprestano valijo z vseh strani v glavno mesto Madžarske, kjer bo jutri velika vojna parada. Čete bodo defilirale tudi skozi druge glavne ulice v notranjost mesta. Vsem lastnikom privatnih šol in avtomobilov je dovoljeno, da lahko vozijo in sprejemajo twice, kjer so številna prevozna sredstva že vsa oddana.

Neurath v Rimu

Prisrčno razmerje med Italijo in Nemčijo

Rim, 3. maja. e. Nemški zunanji minister von Neurath je danes dopoldne dopotoval v Rim. Prišel je z rednim berlinskim brzolokom ob 11.25. Na kolodvoru so ga pričakovali zunanji minister grof Ciano, minister za tisk in propagando Alfieri in tajnik fašistične stranke Starace. Sprejem na kolodvoru je bil resen in vojaško popoln. Peron je bil v nemških in italijanskih državah in strankarskih zastavah.

S kolodvoru se je von Neurath odpeljal v hotel, kmalu nato pa se je že odpeljal v palačo Chigi, kjer ga je že čakal zunanji minister grof Ciano. Prvi razgovor med njima je bil le kratek. Oba sta se rajši odpeljala takoj v palačo Venezia, kjer je bila prva konferenca z Mussolinijem. Ta pogovor je trajal malo manj kot eno uro.

Ob 12 je nemški veleposlanik von Hassel priredil veliko slavnostno kosilo na čast zunanjega ministra von Neuratha. Na kosilu so bili skoraj vsi člani italijanske vlade in vodilne osebnosti italijanskega fašizma. Ob 16 se je von Neurath odpeljal na grob Neznane junaka in na grobove fašističnih borcev.

Okoli 17 se je nato pripeljal v palačo Venezia, kjer je bil drugi sestanek z Mussolinijem. Konferenca je trajala zopet nad eno uro. Razgovori pa se bodo nadaljevali tudi še zvečer, ko priredi v palači Venezia slavnostno večerjo Mussolini z velikim sprejemom.

O ozadju teh razgovorov se ve tokrat še malo. Tudi komentarji inozemskih tiskarjev se ustavljajo samo še pri splošnostih. Vendar pa se vidi, da se v odnosu med Italijo in Nemčijo že uvaža čisto metodično delo. Posebno se potrjuje to zaradi tega, ker se je po Göringovem odhodu iz Rima menilo, da Nemčija v Italiji le ni mogla vsega tistega doseči, kar je hotela. Toda komaj se je Göring poslavljajal od Italije, že je stopal na

Zagrebska vremenska napoved: Nestalno.
Dunajska vremenska napoved: Večinoma oblačno, deževno in hladno.

stranke, v kateri »Jutro« člankar gotovo ni zavzemal zadnjega mesta, in da je ta hegemonija, ki je v najbolj kričnem nasprotju s tisto enakopravnostjo, o kateri se »Jutro«, odkar je v opoziciji, dan za dnem razpisuje, tisto, zoper kar se danes »Jutro« člankar tako odločno bori. Škoda pa je, da mu ni mogoče dopovedati, kako zelo je to njegovo današnje stališče v protislovju z jugoslovenstvom, kakor ga on še danes pojmuje.

Mislimo, da je po teh besedah odveč še enkrat iskati glavnega krivca tega stanja in da ni treba še posebej zavračati »Jutrovega« sofizma, da bistveno centralistična metoda vladanja naše države, po kateri se edino more uveljavljati unitarizem kot krinka hegemonije enega dela »nacije«, ni utemeljena in zafiksirana v ustavi, na katero se je življenje in smrt zaprisegla slovenska liberalna stranka, ne v drugi ustavi, pod katero sta podpisana dva njena najodličnejša zastopnika. Kje drugod pa se naj bi bil rodil centralistični duh, kako bi se bil mogel vtihotapiti v naše politično državno življenje mimo ustave in proti njej in kje naj bi se bila spočela njegova zamisel, ako ne v tistih, ki so to ustavo z vsi močjo državne avtoritete, ki je bila v rokah hegemonističnih centralistov, proti volji našega naroda uresničili? Potem pa se je treba tudi vprašati, če je resnična »Jutrova«

italijanska tla drugi državnik, ki je čist diplomat in more torej zaključiti samo tisto, kar je mogel pripraviti general Göring.

Jasna vojaška pogodba?

Nekateri menijo, da se sedaj šele pripravljajo besedilo jasne zavezniške pogodbe med Nemčijo in Italijo. V Berchtesgaden se je na sestanku med Ciano in nemškim državnim predsednikom moglo govoriti le v načelu in o interesih skupne obrambe obeh držav. Nekateri dogodki so nato že pokazali, da je bila dosežena vojaška vzajemnost med obema državama prav kmalu.

Volitve na Japonskem

Hajaši poražen, a noče odstopiti

Polovica upravičencev se za volitve ni brigala

Tokio, 3. maja. AA. (DNB) Uradni izid volitev za novo poslansko zbornico je naslednji.

Stranka Minseitō (konzervativci) 179 sedežev, stranka Seijukaj (liberalci) 175 sedežev, stranka Šovakaj (vladinovci) 19 sedežev, stranka Šahaj-Tajšto (socialisti) 37 sedežev (prej 18), stranka Kokumin-Domei 11 sedežev, stranka Tohokaj 11 sedežev, stranka neodvisnih 23 sedežev, razne druge skupine 9 sedežev.

London, 3. maja. AA. (Havas) Današnji londonski listi obširno komentirajo rezultat japonskih volitev in se v svojih komentarjih posebno ustavljajo pri možni bodoči japonski politiki nasproti Kitajski. »Times« pravi, da se je šele te dni izvedelo, da so v teku v kar največji tajnosti razgovori za zboljšanje razmerja med Veliko Britanijo

in Japonsko, in da pričakuje zunanje ministrstvo prav te dni novih konkretnih japonskih predlogov. List poudarja, da je eden izmed osnovnih pogojev za zboljšanje britansko-japonskega razmerja zmernejša japonska politika nasproti Kitajski. Velika Britanija bo rada priznala Japonski posebne interese na Kitajskem, ne more pa pristati na to, da bi Japonska te interese vse bolj in bolj širila s sredstvi, ki jih ne odobrava tudi ne večina japonske javnosti same.

Zahteve socialistov

Tokio, 3. maja. AA. Havas: Voditelj stranke delovnega ljudstva Iaso Abe je izjavil, da zahteva, da naj vlada grofa Hajašija takoj odstopi. Sestavi naj se vlada, ki bo zopet uvedla normalne politične razmere. Objaviti se mora nov volilni zakon, zakon o podpravljanju vojne industrije in uvesti se mora popolna sprememba zunanje politike, posebno do najbližnjih sosedov. Takšna vlada bi lahko računala na podporo njegove stranke.

Voditelj strank minseitō in seijukaj zahtevajo, da naj vlada grofa Hajašija odstopi. Resni ljudje pa menijo, da vlada grofa Hajašija zaradi varnosti na zunan in znotraj ne bo mogla takoj odstopiti.

Hajaši je uradno izjavil, da njegova vlada ne bo odstopila.

Vojska in stranke na Japonskem

Razvoj političnih strank na Japonskem je zanimiv. Zgodovino japonske demokracije je treba poznati, če hočemo razumeti ozadje presenečenja, ki so ga povzročile nedeljske volitve v državi vzhajajočega sonca, ko je bila vladna stranka proti vsem pričakovanjem občutno poražena.

O kakšnem strankarsko-političnem življenju na Japonskem smemo govoriti šele od 11 febr. 1889 dalje, ko je bila proglašena parlamentarna ustava. Prvi japonski parlament se je sestel k prvi seji naslednjega leta dne 25. novembra 1890.

(Nadaljevanje na 2. strani.)

30.000 žena in otrok že rešenih na angleške ladje

Molla poslal Bilbao ultimatum naj se vda

Salamanca, 3. maja. AA. (Havas.) Uradno poročilo nacionalističnega poveljstva pravi: Na aragonski fronti je bilo le malo streljanja. Nacionalisti so popravili položaj svojih postojank. Na baskovski fronti so naši oddelki prvi sovražnika iz njegovih postojank pri Guernici in Amoroziate. Baskovski protinapadi so bili odbiti. Odbili smo poskus protinapada pri Santandru.

Na madrijski fronti smo sestrelili eno sovražno letalo.

Na južni fronti je bilo le malo streljanja. Pariz, 3. maja. b. Radio agentura poroča, da se čete generala Molla nahajajo že 13 km pred Bilbao. Vse kaže, da bo prišlo do odločilne bitke v dolini neposredno pred tem mestom. General Molla je poslal zadnji ultimatum baskovski vladi, v katerem odločno poziva, da mesto izroči, da se tako prepreči nadaljnje prelivanje krvi.

London, 3. maja. b. Po zadnjih vestih iz Bilbao se je danes že pričelo izpraznjevanje žena in otrok. Britanske trgovske ladje so bile naglo preurejene za ta namen in so se oskrbele s potrebnimi hranili. Računajo, da bo že tekom današnjega popoldneva vkrcanih na ladje okoli 30.000 žena in otrok, ki bodo odpravljeni v Francijo. Po najnovejših vestih so opazili nacionalistične predstraže samo še 7 km pred bilbauskimi predmestji. Zaradi tega se je pospešilo z izpraznjevanjem, ker je jasno, da hočejo nacionalisti preprečiti, da bi odšlo v inozemstvo preveč žena in otrok.

Rdeči sami so porušili Guernico

Vittoria, 3. maja. b. Na poziv nacionalistične vlade v Guernicu je prišla tjakaj večja skupina

ameriških časnika, da pregleda v mestu škodo, ki so jo povzročile komunistične tolpe na begu. Časnikarji so lahko ugotovili, da ni bilo nikjer nobenega sledu o letalskih bombah, temveč da so povsod uničevale objekte dinamitne patrone in požari. Rdeči so bili bržkone jezni, ker so morali v največji naglici zapustiti mesto ter so ga zaradi tega tudi sami zažgali.

Eden o Baskih

London, 3. maja. c. Danes je v spodnji zbornici zunanji minister Eden podal več pojasnil o dogodkih na baskovski fronti. Najvažnejši je pač bil tisti del izjave, v kateri je rekel, da bodo angleške ladje pomagale pri izpraznitvi Bilbao. Danes so angleški parniki že odpeljali prvi tovor, ki šteje 500 otrok.

Zunanji minister Eden je rekel, da je nacionalna junta odgovorila angleški vladi, da ne more dati jamstev za prevoz otrok, žena in starcev iz Bilbao. Franco je predlagal, da naj se med Bilbao in Santandrom ustanovi varna zona, kamor bi prepeljali vse prebivalce iz Bilbao. Toda Eden je rekel, da je angleška vlada storila svoj nasproten korak zato, ker meni, da je to delo vljudnosti in upa, da je Franco pri tem delu ne bo oviral.

Nekateri poslanci so tudi vprašali zunanjega ministra, če je že dobil pojasnila o uničenju Guernice. Eden je odgovoril, da je poslal 30. aprila svojemu veleposlaniku in konzulu navodilo, da naj mu takoj pošlje poročilo o vsem tem. Dosele še ni prejel odgovora in zato ne more ničesar povedati.

Domači odmevi

Slovansko zблиžanje

Bolgarski list »Stopanski pregled« (Gospodarski pregled) je za pravoslavno veliko noč izšel v slavnostni obliki, ki je posvečena Jugoslaviji in bolgarsko-jugoslovanskemu zблиžanju. List je izšel v lepi opremi, z mnogimi slikami, inserati bolgarskih in jugoslovanskih podjetij in celo vrsto člankov, ki so jih pisali samodržni zastopniki bolgarske javnosti. Iz vse ureditve lista je razviden namen: seznaniti bralce z Jugoslavijo in med Bolgari vzbuditi zanimanje za njo. Tako P. Anastasov v uvodniku podaja sliko »Današnje Jugoslavije« in opisuje razvoj iz majhne kneževine l. 1815., ki je bila še podložna sultanu in je merila dobrih 24.000 km² s 300.000 prebivalci, preko l. 1878., ko je bilo ustanovljeno neodvisno srbsko kraljestvo z 47.740 km², do l. 1913. (bukareški mir), ko se je ozemlje Srbije že podvojilo (87.813 km²), pa do 1. decembra 1918. ko je »po proklamaciji za zvezo (s)juz« med Srbi, Hrvati in Slovenci nastala Jugoslavija z 271.542 km² površine (nekaj več kot za dve Bolgariji). Karadordje, ustanovitelj dinastije, ki je danes v Jugoslaviji na prestolu, more biti zadovoljen. Od leta 1804. se je ozemlje kraljevine povečalo za desetkrat, število prebivalstva pa je naraslo za šestdesetkrat, pravi ta uvodnik. Članek »Kraljevina Jugoslavija« daje pregled zemljepisnega, narodnostnega, verskega in gospodarskega stanja v Jugoslaviji. Priloženi zemljevid ponazarja lego glavnih središč. V zemljepisnem delu pravi, da je »Jugoslavija v večjem delu gorata dežela« in našteva gore: Jugoslovanske Alpe, Dinarke planine, Karpati in Stara planina. Poleg banovin s številom njihovih prebivalcev in glavnimi mesti je še pregled razmerja med pripadniki posameznih veroizpovedi, imena glavnih rek in njihova dolžina, jezera itd. O jeziku pravi, da je uradni jezik srbsko-hrvatski; različna narečja, ki jih imajo Srbi, Hrvati in Slovenci, so filologi razdelili v tri jezikovne skupine. Članek o industriji našteva tudi glavna slovenska industrijska središča, in sicer omenja Ljubljano, Maribor, Gorico in Celje in pravi, da je Slovenija, ki leži »na veliki mednarodni cesti Pariz-Dunaj«, v industrijskem oziru v Jugoslaviji na prvem mestu. Članek »Duševna slika Jugoslavije« opisuje svetne razmere in naštevava vse tozadevne ustanove, omenja tudi najvažnejše liste v naši državi. Več člankov je posvečenih trgovskemu in gospodarskim vprašanjem, turizmu in prirodnim lepotam, kopališčem in zdraviliščem.

Sicer bi se ob takih prilikah še marsikaj dalo povedati o Jugoslaviji, vendar pa je tudi na tem majhnem prostoru (list je izšel na osemih straneh) nanizano skoraj vse, kar je za medsebojno spoznanje treba vedeti. »Stopanski pregled« je opravil lepo delo, ki napoveduje novo zgodovino.

K volitvam na Japonskem

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Preden so Japonci dobili ustavo, se je v osemdesetih letih prejšnjega stoletja, okrog 1881, pojavilo prvo gibanje, podobno evropskim političnim strankam. To gibanje si je nadelo ime Jijuto ali ustavno-liberalna stranka. Za svojo idejno osnovo si je to gibanje zbralo ideje francoskega filozofa Rousseauja, ki je razvil zamisel, da je iz naroda postala država šele v tistem trenutku, ko so jo na podlagi pravočasno sklenjenega sporazuma ustanovili državljani sami. Toda takoj naslednje leto je to gibanje dobilo svojega tekmeča v Kašinto, to je ustavni napredni stranki, ki je svoj program črpala pri angleški liberalni stranki. Okrog Jijuto se je predvsem zbiralo podeželsko ljudstvo, okrog Kašinto pa v prvi vrsti meščansko izobraženstvo. Ko sta ti dve veliki gibanji začeli, se je začela pojavljati cela vrsta manjših strank, bilo jih je nad 40, ki so začele pripravljati ozračje za bližajočo se parlamentarno življenje.

Po 1890 se je začela težka borba obeh največjih strank proti raznim vplivnim družinam in družinskim krogom (pri nas bi rekli proti »čaršiji«), proti visokemu okostenelemu uradništvu in raznim kamarilam, ki so se skrivale v senci božanskega vladarja. Ta borba je bila tako huda, da sta se obe stranki celo stopili v eno, ki se imenovala Kenšekaj, to je ustavna stranka, ki pa je živela samo nekaj mesecev in se zopet razcepila v dve stranki skupini. Liberalna stranka je obdržala ime Kenšekaj, medtem ko se je napredna

stranka imenovala z novim, še danes veljavnim imenom Šejukaj pod vodstvom kneza Ito. Toda stranke so prišle do pravega javnega uveljavljanja šele potem, ko se je začel na Japonskem razvijati težki kapitalizem in je parlamentarno življenje z razširjanjem demokratičnih idealov našlo vedno več razumevanja med širokimi plastmi ljudstva. Zato se ne smemo čuditi, če so prve zares strankarske vlade prišle na Japonskem na krnilo šele po svetovni vojni in se je pravo strankarsko politično življenje začelo v povojni dobi. Višek je strankarsko politično razgibanje doseglo v letih od 1919 do 1933. Stranka Kenšekaj se je dne 1. junija 1927 prenovila, si priključila nekaj malih strankic ter si nadelala ime Minšeito. Od leta 1927 naprej lahko rečemo, da vladata Japonsko dve stranki, konservativna ustavna Minšeito in napredna Šejukaj, obe pa pod popolnim vplivom velikih kapitalističnih podjetij, ki sta jim omogočili življenje.

Ko je Japonska dne 18. septembra 1931 začela svoj pohod v Mandžurijo, to dejanje ni moglo ostati brez vpliva na strankarsko politično življenje. Kajti srečen izid tega silno nevarnega podjetja je dal japonski armadi, ki je šla v Mandžurijo brez privolitve parlamenta, velikanski ugled med širokimi plastmi japonskega naroda. Vojska se je tega zavedala ter se je začela takoj vmešavati v zunanjo in notranjo politiko države. Armada se je začela zavzemati za stare japonske ideale, za »Nippon Šejin«, za »Duha Japonske«, ki ne more prenašati vse navlake evropske kulture, ki se je vgnezdila tudi že na Japonskem ter zastupila politične, socialne in gospodarske odnose po receptih evropskega kapitalizma. Posebno mla-

Sladkosnedka:

Kar je dobrega, to velja!
ČOKOLADNO KOLO*,
to je nekaj za moje grlo!

V čokoladnem kolu* so 3 kosi različnih čokolad (mlečna, mlečna s kavim okusom, mlečna z lešniki), vsaka v posebnem stanjolu. Prijetni in različni okusi zadovolje vsakokratno razpoloženje in priliko. — Zavrtki po Din 3"-, 6"-, 12"-.

MIRIM
KRALJICA ČOKOLADE

Zahvala kraljevskega doma

Belgrad, 3. maja. AA. Za velikonočne praznike so dobili Nj. Vel. kralj, Nj. Vel. kraljica Marija, Nj. kr. Vis. knez-naměstnik in kraljevski dom čestitke od oseb in ustanov v Jugoslaviji in tujini. Po najvišjem nalogu je pisarni Nj. Vel. kralja čast zahvaliti se posameznikom in ustanovam za čestitke, in vsem tistim, ki so se vpisali v dvorne knjige.

Nogomet v Belgradu

Belgrad, 3. maja. m. Na pravoslavni veliko-nočni ponedeljek sta BSK in Jugoslavija priredila lep nogometni turnir. V goste sta prišla dunajska Admira in budimpeštanski Ferencváros. Kljub deževnemu vremenu se je zbrala igrašču okrog 6000 gledalcev. Tekmam je prisostvoval tudi minister za gozdove in rudnike Janković.

Ob 3 popoldne se je pričela tekma BSK : Admira, ki je končala z rezultatom 4:2 (1:1). BSK je nastopil brez onih igralcev, ki so odločeni za državno reprezentanco. Čeprav na ta način oslabilen, je BSK v prvem polčasu popolnoma nadvladal moštvo Admiry. Bivši državni prvak je v začetku ostro pritisnil. Admira je v 20. minuti po Voglovem голу iznenadila gledalce. V drugem polčasu so plavi navdušili s svojo igro gledalce. Dunajčani so v 28. minuti s ostrim strelom leve zveze, ki je vrgla Markušića z žogo vred v gol, izenačili. Zato so pa plavi proti koncu krepko pritisnili. BSK je zabil v 35. in 37. minuti dva lepa gola in postavil s tem rezultat 4:2.

Jugoslavija : Ferencváros 4:3 (3:1). V začetku igre je izgledalo, da bo Jugoslavija težko porazena, ker so Madžari zelo lepo igrali. Posebno so se odlikovali pri igri z glavo ter z izvrstnimi streli, pri čemer se je odlikoval najbolj Toldi. Po prvih minutah pa se je moštvo Jugoslavije umirilo in z veliko požrtvovalnostjo odbijalo ostre napade ter oblegalo vratarja Teriša. V 25. minuti je Jugoslavija zabil prvi gol, ki ga je s sodnik ni priznal. Iz šestnajstmetrovke pošlje Toldi žogo v mrežo. Jugoslavija takoj odgovori v 36. minuti. Ljaničević iz strani izenači. Madžari protestirajo, toda sodnik neče spreminjati odločitve. V 42. minuti Petrovič postavi rezultat 3:1. V drugem polčasu je Jugoslavija nadmočna do 3. minute. V 4.

„Mir na Jadranu“ Značilne ugotovitve rimskega kulturnega lista

Rim, 3. maja. pk. V Rimu izhaja tednik »Meridiano di Roma«. Ta list običajno obravnava književna, umetnostna in znanstvena vprašanja sodobne Italije. Ker se je okrog njega zbral krog vodilnih osebnosti v kulturi nove Italije, je prav za to zelo pomemben komentar, s katerim je uredništvo te ugledne revije pospremlilo belgajsko pogodbo med Italijo in Jugoslavijo. V uvodniku »Mir na Jadranu« ugotavlja naslednje:

»S to pogodbo se je povrnil mir na Jadranu. Kar je bilo dosedaj, ni bil mir, marveč zlobozna tihoča. Varnost na Jadranu za Italijo je zdaj postala varnost tudi za Jugoslavijo. Pomorska vele-sila Italija se je s tem okrepila in obenem so se pomnožila jamstva za pomorski promet Jugoslavije, ki bi se pretrgal v istem hipu kot naš italijanski. V pogodbi niso bili pozabljeni Slovani, ki prebivajo v naših mejah, ne Italijani, bivajoči v Jugoslaviji.

Trajnost sporazuma pa terja, da vsak preostali iredentizem obmolne. Ni mogoče državnih meja začrtati točno po jezikovnih mejah narodov, kakor ni mogoče povsem točno začrtati teh meja med narodi. Odločki enega naroda se vključujejo v ozemlje drugega večinskega naroda. Vojske ne

minuti Jugoslavija popravi rezultat na 4:1, zatem pa Jugoslavija naglo popuša. V 32. in 35. minuti postavi nasprotnik rezultat na 4:3. Igra se je končala z zmago Jugoslavije 4:3, čeprav je izgledalo, da bodo Madžari posebno v zadnjih trenutkih rezultata izenačili in zmagali.

Francoski železničarji v Ljubljani

Ljubljana, 3. maja.

Nocoj malo pred 9 so prišli z jeseniškimi brzovlakom v Ljubljano francoski železničarji, 62 po številu. So to višji uradniki francoskih državnih železnic, ki potujejo sedaj po Jugoslaviji. Na kolodvoru je bila zbrana velika množica iz železniških vrst in drugega občinstva. Polnoštevilno je bila zbrana tudi tukajšnja francoska kolonija ter Društvo prijateljev francoskega jezika. Navzoči so bili pri sprejemu francoski konzul g. Remeraud, francoski lektor Laeroux, zastopnik g. bana banovinski tajnik Majster, šef vojaške delegacije, polkovnik Nedeljković, zastopnik ljubljanske občine in mestnega župana, višji železniški uradnik Masie, občinski svetnik.

Ob prihodu Francozov je železniška godba zaigrala koračnico, nato pa je izrekel dobrodoščilo francoskim železničarjem konzul g. Remeraud, v imenu mestne občine in mestnega župana in stanovskih jugoslovanskih tovarišev pa g. Masie. Potem je godba »Sloga« zaigrala marecilloso, nakar so je zahvalil za prisrčen sprejem višji železniški inšpektor francoskih državnih železnic Convert, ki je vzkliknil Jugoslaviji. Godba »Sloga« je zaigrala našo državno himno.

Med ovacijami in prisrčnimi pozdravi so odšli gostje v hotel »Metropol«, kjer je bil ob 9 zvečer pozdravni govor. Pri pozdravnem govoru sta sodelovala godba in pevski zbor »Sloga«. V imenu jugoslovanskih železničarjev pa je francoske goste pozdravil v francoščini g. dr. Ladiha.

Drzen vlom

Belgrad, 3. maja. m. Snoči okrog 11 je bil v Balkanski ulici drzen vlom v puškarno Vladimirja Eriča. Ropar se je prikradel v podstrešje omenjene puškarne že zvečer ter je izvrtil odprtino v strop. Roparja je pričakoval z nabitim revolverjem sam lastnik, katerega je opozoril roparjev pomočnik na vlomilca. V trenutku, ko se je ropar po vrvi spuščal v puškarno, je Erič dvakrat ustrelil nanj. Ropar, ki je bil samo lažje ranjen, se je potuhnil, kakor da je smrtno zadet, in je oblezel nepremično na tleh. Lastnik puškarne je zatem odprl vrata ter klical na pomoč. Na svojo nesrečo pa je pustil revolver na mizi. Ropar je v odsotnosti Eriča pograbil revolver in težje ranil Eriča ter stekel po Balkanski ulici. Med tekom je ranil nekoga Stojkovića, ker ga je hotel ustaviti. Roparjev beg je opazilo več ljudi na ulici in so začeli teči za njim. Ujeli so ga v Ulici kraljice Marije. Roparja so izročili policiji, ki ga je obdržala v zaporih. Poškodbe puškarja Eriča so težje narave, ker je krogla prodrla prei tik nad ercem.

Ostale vesti

Manchester Guardian je izvedel, da bo Baldwin 28. maja podal kralju Juriju VI. svoj odstop. V tekmi za Davisov pokal je Južna Afrika premagala Nizozemsko s 4:1.

Razporeda g. Simpsonove je sedaj po končani zakoniti dobi postala dokončna. Dne 26. t. m. bodo na Nizozemskem odvijali v splošno zbornico.

Maršal Rydz-Smigly je bil pred dnevi lažje operiran. Operacija je popolnoma uspela. Maršal se sedaj počuti dobro.

V Aleksandriji v Egiptu so nocoj zgorele tri hiše. Smrt je našlo 15 oseb. Število ranjenih ni znano. Med žrtvami ni nobenega evropejca.

bodo nikoli dosegle, da se bi meje narodov povsem točno krile z državnimi mejami. Zatorej je med sosedni morda politika, da pridejo do sporazuma, s katerim izginejo vzroki za medsebojno nezupanje. Ta sporazum olajšuje spoštljivo postopanje s čustvi manjšine, v katerih država ne vidi več nevarnosti za svojo strnjeno. To posledico italijansko-jugoslovanskega sporazuma sta oba ministra zunanjih zadev prav umestno podčrtala in od načina, kako se bo ta posledica izvajala, bo v znatni meri odvisno nadaljevanje in razvoj prijateljskih odnosov, ki so se tako srečno začeli.

Zanimivo predavanje

Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani priredi v okviru tečaja o tuberkulozi XLII. znanstveni večer danes 4. maja ob 18 v predavalnici internej oddelka državne bolnišnice s predavanjem g. dr. Slavka Rakovca o tuberkulozi urogenitalnega sistema in docenta dr. Ivana Matka o kliniki primarne, sekundarne in terciarne kaverne. Vabljeni vsi zdravniki in medicinci!

področju si politične stranke in vojska silno nasprotujejo. Z vojsko simpatizirajo mali kmetje, odkoder izhaja večina mladih častnikov, s strankami velika industrija, velika trgovina in plemstvo. Vojaštvo je znalo spretno izkoristiti nezadovoljnost ljudstva z obema obstoječima velikima strankama Šejukaj in Minšeito. Volitve naj bi bile pokazale, če je temu res tako in kako so se simpatije številno močne.

Zmerna struja v armadi je zadnje čase skušala s pomočjo nekaterih predstavnikov strank ustanoviti novo politično skupino, ki naj bi bila dobila neko vojaško-fašistično obeležje in bi bila bodoča vladna stranka na Japonskem. Pri ustanavljanju te skupine so sodelovali sedanji ministrski predsednik general Hataji, prejšnji predsednik vlade Hirota, general Minami, minister Yuki, predstavnik stranke Šejukaj Nakajima in zastopnik Minšeito-stranke. Nova stranka bi radikalno izvedla razdelitev veleposredstev, preosnovala volilno pravico in gospodarsko osnovo države, ki bi jo postavila na polavtoritativno podlago. Dvor tega ne želi. Njegova moč pa je velika. Ravno tako moč velikega kapitala.

Volitve so pokazale, da se japonski narod za te poskuse ne zanima, saj polovice volilcev sploh ni bilo na volišče, ostala polovica pa je vladni program odklonila in svojo nevoljo podčrtala s tem, da je podvojila število socialističnih poslancev in tako odprla možnost, da se ustanovi neke vrste ljudska fronta tudi na Japonskem. Sedaj je treba samo še čakati, kako bo vojska volilni izid sprejela in če morda ne bo na volilni poraz odgovorila s proglasitvijo vojaške diktature.

Dr. Borut Vrščaj, Topolšičica:

Razvoj pojma o tuberkulozi

Tuberkuloza je eden izmed najstarejših so-vražnikov človeškega rodu. Ljudska misel je bila primorana baviti se s tuberkulozo že v prvih pradednih zametkih kulture. Počasi in okoren razvoj nazorov o tuberkulozi skozi tisočletja vse do naše dobe ni mogel človeka usposobiti za uspešno borbo z jetiko. Usposobil nas je šele najnovejša medicinska veda. Danes je pravilno razumevanje osnovne bitnosti tuberkuloze kot najbolj razširjene ljudske bolezni lahko dostopno vsem po zaslugi napredov raziskovalcev v devetnajstem stoletju, posebno pa po zaslugi ogromnega vzpona medicinske znanosti v najnovejšem času.

Medicinska veda starih časov je slonela samo na običajnem opazovanju zunanjih bolezenskih znakov. Tuberkuloza, ki se je vsled borgega tedanjega poznavanja bolezni nemoteno širila, je nosila s seboj nesrečo in smrt; o svoji naravi je ustvarjala gorostasne in zapletene predstave. Tuberkuloza naj bi se začela v glavi, od tod naj bi se stekala v pljuča slina, ki naj bi se tam spreminjala v gnoj, pa tudi žolč naj bi se gnojil in se zbiral v pljučih. Ceravno so bili ti pojmi zelo nejasni, se je vendar mogla tuberkuloza radi svoje splošne razširjenosti že takrat očrtovati v človeškem umu kot nerazločna pljučna bolezen.

Kljub prvim začetkom znanstvenega raziskovanja koncem srednjega in začetkom novega veka z uvedbo poizkusa v vede na splošno ter raztelesenja mrtvecev v medicino posebej, je moglo mlado in neizkušeno spoznavanje tuberkuloze napredovati le s težavo, premagujoč stare in ukoreninjene zmoze izročila. Po dolgih naporih skozi stoletja se je zdravniška znanost komaj komaj otresla najhujših zablod starega veka, smatrala pa je kakor do tedaj še nadalje, da je tuberkuloza dedna od-nosno prirojena bolezen. Razširjenost tuberkuloze ni dajala krepkih pobud samo vzniku znanstvenega prizadevanja poglobiti vedo o jetiki, temveč je vzporedno vzbudila pozornost širokih ljudskih plasti. Ljudsko mnenje je bilo bridko preizkušeno od epidemij kužnih bolezni v srednjem veku, s tuberkulozo pa ni nikdar vedelo kam bi; preveč je bilo še razširjeno praznoverje in padarstvo. Bolezni so bile zdravljene z neučinkovitimi zdravili ali pa celo z zagovori. Le iz bolj redkih zgodovinskih podatkov lahko razbiramo, da se navadno ljudstvo s takimi sredstvi proti tuberkulozi in s takimi pojmi o njej ni vedno zadovoljevalo ter jo uvrščalo med kužne bolezni.

Prvi predhodnik odločnega napredovanja v poznavanju tuberkuloze in zgodnji oznanjevalec boljših časov je bil francoski Laënnec. Živel je pred 150 leti. On je prvi izoral rodovitne brazde na polju novejših vede o tuberkulozi. Dokazal je, da so bolezni pljučna tuberkuloza, kostna tuberkuloza in tuberkuloza žlez ali škrofuloza ena in ista bolezen. Izumil je način preiskave bolnika z osluškovanjem, z njim je poglobil poznavanje pljučnih bolezni in posebno pljučne tuberkuloze najglavnejše med njimi.

Laënnecov nov nauk je naletel pri vseh tedanjih zdravnikih na velik odpor. Toda vsi pripadniki starih nazorov so se morali umakniti moči novih dokazov. Po Laënnecovi smrti pa so zopet začele kliti stare zablode o tuberkulozi. Le redki so bili, ki se niso dali omamiti od učenih in visokoletnih teorij. Preteklo je več ko 40 let predno je mlada znanost o tuberkulozi storila nov velik korak naprej.

V sredini devetnajstega stoletja se je v medicini zelo razmahnilo opazovanje prirode z drobno-gledom. Tako opazovanje je bilo sicer v splošnem zdravilstvu zelo plodnosno, predaleč pa je zapeljalo tedanjo vedo o tuberkulozi. Prirodoslovci in zdravniki v začetku uporabe mikroskopa niso mogli ločiti zrna od plevla. Nastale so nove razlage, po katerih pljučna tuberkuloza ni samo posebna bolezen, kakor je učil Laënnec, ampak je tudi posledica pljučnega vnetja; tuberkuloza naj bi bila tako dvojne prirode. Razvila se je posebna znanost, ki si je uporno lastila največ pravic razjasnitve, kar je končni vzrok tuberkuloze.

Med tem ko se je ves znanstveni svet izpraševal, kaj je tuberkuloza in je tudi našel učene odgovore ter se z njimi zadovoljeval, je neumorno snoval na problemu tuberkuloze v svojem laboratoriju profesor Villem. Njegov prodorni duh se ni dal omamiti od lepo in široko zamišljenih teorij največjega zastopnika prirodoslovja in zdravilstva tedanje dobe mogočnega Virhova. Villem ni samo ostroumno proučeval, kaj je tuberkuloza, ampak ga je še posebno mučilo vprašanje, zakaj se tako razširja. V rešitvi naloge, ki si jo je postavil, je šel Villem svoja posebna pota. In tako je leta 1865. objavil svetu svoje slavne poizkuse cepiljenja

tuberkuloze od človeka na živali ter tako odkril, da je tuberkuloza nalezljiva bolezen. Vtis tega odkritja je bil velik, vendar pa tedanja znanstvena kritika veljavnosti najdbe ni na vsej črti priznala. Celotno zasmehovala je Villemina, češ da bi bilo uresničenje njegovih trditev velika nesreča za človeštvo. Kajti, ako je tako splošna in neugodljiva bolezen kužna, se ji pač medicina ne bo mogla uspešno zoperstaviti in gorje jetičniku, ki bo iztrgan iz kroga svojih najdražjih, gorje domačim ognjiščem, ki bodo porušena.

Zdravniška veda ni znala prave poti naprej. Villeminova misel je bila sčasoma vendarle v glavnem sprejeta in je vodila medicinsko znanost v pravilno smer, ali pravega sadu ni mogla dati, dokler se ni po 17 letih napornega in vsestranskega raziskovanja raznesla naenkrat po vseh znanstvenih središčih velika vest o odkritju bacila tuberkuloze.

Robert Koch je v času prvih uspehov raziskovanja bolezniški kali leta 1882 odkril povzročnika najbolj razširjene ljudske bolezni tuberkuloze. Dvignil je kopreno nad veliko in strašno uganke o tuberkulozi pred željnimi očmi vsega trpečega človeštva. Robert Koch je definitivno in neomajno ugotovil, da je vzrok tuberkuloze poseben bacil, ki se nahaja v izpljunku jetičnih, v tuberkulozo obolelih žlezah ter sploh v vseh tuberkulozo obolelih organih bodisi prirodno bodisi umetno v znanstvene svrhe. Kochovo revolucionarno odkritje je

Smrtna žrtev Save

Ježica, 3. maja.

Danes dopoldne se je pripetila na Ježici pri Ljubljani huda nesreča. Zjutraj ob 7.15 je poslal Jože Cihler, lastnik tovarne cementnih izdelkov v Ljubljani, Tyrševa cesta, svoja dva hlapca na Crnuče h Kercnu po neko orodje. Spotoma pa naj bi na Cihlerjevi parceli ob Savi naložila na voz gramoza in peska. Hlapca, Rebolj Jože, rojen leta 1905 v Smledniku in uslužben pri Cihlerju šele od 1. maja letos ter Jože Kos, rojen 13. marca 1911 v St. Janžu na Dol., sta se odpeljala na Crnuče. S Crnuče sta se peljala proti Ježici k Savi. Kosu se je zdelo na gospodarjevi parceli premalo kamenja. Zato sta z Reboljem zavozila v desni rokav Save. Hoteč priti na otok poln peska in gramoza. Toda voda je bila pregloboka in ju je tok zanesel proti sredi. Konja sta izgubila tla pod nogami, voz s trugo in obema hlapcema pa je zaplaval po narasli Savi. Jožeta Kosa je voda odnesla. Obupno se je boril z valovi. Dokler se mu ni končno posrečilo priti h kraju. Ko je Kos videl, kako se Rebolj

Eno leto mariborskih katehistinj

Maribor, 30. aprila.

Kdor le malo pogleda v skrito življenje družin po delavskih četrtih modernih mest, opazi, koliko telesne in moralne bede je v njih in kako te žalostne prilike kličejo po temeljitem in takojšnjem zdravljenju, ki je tem potrebnije, ker jih skrajni elementi brezvestno izrabljajo in pri prizadetih še razpihujejo sovraštvo in jih vodijo v socialne ekstremitete. Prav take so razmere v mariborskih delavskih predmestjih, zlasti v magdalenskem, kjer je zbrana vsa beda in zapuščanost delavskih družin.

Ziva potreba po socialnem in verskem skrbstvu delavskih otrok in družin je priklicala v mesecu maju lanskega leta v Maribor »Družbo katehistin evharističnega križarstva v lavantinski škofiji«, ki se je naselila v škofijemskem gradiču na Betnavi. Katehistinje so laična verska družba, katerih članice veže obljuba apostolskega dela cerkvi. Prve slovenske članice te družbe so se šolale v Holandiji, kjer je ta družba nastala, nakar so se naselile v Mariboru in že v prvem letu pokazale toliko resne volje in poštenjivosti, pa tudi uspehov, da zaslužijo, da se jih ob prvi obletnici njihove naselitve spomnimo in javnosti pokažemo njihovo delo.

Največ pažnje so katehistinje polagale na versko-socialno skrbstvo otrok in družin barakarske kolonije in magdalenskem predmestju, kjer so ver-ske in moralne prilike najbolj obupne. V nekem tamošnjem železniškem vagonu zbira katehistinja v več krožkih delavske otroke, ki so po večini brez-versko vzgojeni, ter jih versko-nravnno vzgaja. Preko otrok naveže stike s celo družino, ki jo skuša

Še o ptuškem teatru, kinu in še kaj

Iz Ptujja nam poročajo:

Članek »Intrige proti ptuškemu gledališču« v prejšnji nedeljski številki »Slovenca« je vzbudil v krogih, ki se zavzemajo za nov kino v Ptujju, seveda veliko prahu in temu je primeren tudi članek, ki ga je objavila »Marib. Ztg.« v tokovi št. od 27. aprila.

Prav za prav ne zasluži, da ga sploh omenjamo, ker je pisan v istem »skromnem in blagohotnem tonu, kakor prvi in nam očita, da so vse naše trditve »direktno iz zraka vzete in demagoške« ter da jih nečemo razumeti, ko trdimo, da nam hočejo vzeti gledališče — a mišljen je pa le kino! Po njihovem je torej nevarnost po-zara le pri kino-predstavah — kakor da bi ne bilo pri gledaliških predstavah te nevarnosti... in v tem smislu gre ta dični članek naprej — iz-vezmiš odstavke, kjer trdi »Marib. Ztg.«, da ni nikdar bila proti slovenskim kulturnim institucijam in njenim interesom.

S tem se tudi mi docela strinjamo in poudarjamo, da mi tega nikdar nismo trdili in se le čudimo, da je »Marib. Ztg.« obrnila to na sebe. Če pa smo izrazili svoje začudenje, da je priobčila oni prvotni nevalificirani članek, ki je vse prej ko »bescheiden«, smo pa storili to pod silo dej-stev, kakor smo bili tudi mnenja, da bi bila la-hko ta članek priobčila v drugačni obliki ali boljše, preprečila.

Sedaj smo si na jasnem! Gospodom okrog novega kina ni sicer na tem, da bi ustanovili tudi nov teater, le poslopje mestnega gledališča se jim zdi v njihovi veliki človekoljubnosti nevarno za kino-obiskovalce — kakor da ni ljudi v po-slopju, kadar so gledališke predstave. Res hvale-vredna skrb za svojega bližnjega!

Če pa pomislimo na to, da je bil tudi kino nameščen v istem poslopju med svetovno vojno in celo vrsto let pozneje, potem šele moramo ob-čudovati strpljivost gospodov okrog novega kina, ki so morali dan za dnem gledati in se tresti za življenje kino-obiskovalcev in to pri mnogo po-manjkljivejših varnostnih napravah, kot so danes.

povzročilo globok preobrat v vsej medicinski vedi. Robert Koch je zdravniškemu svetu pokazal v borbi proti tuberkulozi začetek nove poti, ki je pozneje omogočila ohranitev in povrnitev zdravja neštevilni množicam.

Sedanost je, naslonivši se na trajne uspehe nedavne preteklosti ustvarjajoč zastavila vse svoje moči. Razvila se je moderna znanost o tuberkulozi. Njen razmah je velik in uspešen. Njena življenska sila je danes večja, kakor je sploh kedaj bila. Njeni novi izumi stoje trdno na braniku našega zdravja. Odkritja Villemina in Kocha bodo ostala med najlepšimi spomeniki njene borbenosti.

Človeštvo že lahko upa, da pride skoro čas, ko tuberkuloza ne bo več tako zlo, kakor je danes.

Temelj vsakega negovanja lepote

ELIDA mila
ELIDA BELI
ŠPANSKI BEZEG
omamljivega vonja —
snežnobeke barve

Ob preranem grobu polkovnika Ivana Rojnika

Braslovče, 2. maja.

Pred dobrim tednom so dobili sorodniki polkovnika Rojnika od njega pismo, v katerem jim poroča, da namerava preživeti majniške dni v svojem dragem domačem kraju. Pisal je, kako se veseli gledati cvetoče sadno drevje, opazovati ozelenela polja in sprehajati po domačih stezicah. Veselili so se sorodniki draga obiska, šaj je bil v hiši vedno praznik, kadar

je bo prišel, nikdo pač ni slutil, da ga bo koncem aprila zgrabila smrt, da bo 1. maja že počival v svoji domači zemlji med svežim spomladanskim cvetjem.

Pokojni Ivan je bil rojen kot sin posestnika v Spodnjih Gorčah pri Braslovčah. Gimnazijo je študiral v Celju, kadetnico pa na Dunaju. Svojo službo je ljubil, zato je res udamo služil svoji domovini in dosegel visok čin polkovnika. Na žalost pa je moral pred leti zapustiti službo radi bolehnega srca. Leta pokoja je živel delno v Ljubljani, delno, zlasti v poletnih mesecih, pri svojih sorodnikih v Braslovčah. Radi svoje prijaznosti in domačnosti je bil povsod priljubljen. Bil je tudi krščanski mož, ki ni v svoji visoki službi pozabil na verske nauke in je vedno redno izpolnjeval svoje verske dolžnosti.

Domačini in sorodniki so mu oskrbeli lepo poslednjo pot. Njegovi prijatelji, upokojeni in rezervni oficirji, zastopniki dravske divizije so se poslovili od njega že v Ljubljani, tako da so ga pokopali zgolj domačini in sorodniki. V petek dopoldne je bila v župni cerkvi sv. maša zadušnica, nato pa so mu pred cerkvijo zapeli braslovski pevci pod vodstvom g. Viranta »Jaz sem vstajenje in življenje«. Dolg mrtvaški sprevod se je pomikal zatem z vsemi domačimi duhovniki na pokopališče. Ob odprtem grobu so mu zapeli pevci Bervarjevo »Gomila«, zatem pa je govoril o vrlinah pokojnika domači g. župnik Atešek. V lepih besedah je poveljeval življenje tega krščanskega moža, posebno je poudarjal njegovo preprostost in dobrotinstvo. Pogreba se je udeležila tudi vsa šolska mladina z učiteljskim. V prerani grob so nasuli sorodniki in domačini mnogo cvetja. Naj v miru počiva! Zalujčim sorodnikom naše iskreno sožalje!

— Pri težki stolici napetosti, glavobolu vsled naprtja očisti ena do dve čaši naravne »Franz-Josefove« grenke vode prebavne organe. »Franz-Josefovo« vodo lahko jemljejo tudi bolniki, ki leže, in jo imajo za dobro.

Ogl. reg. S. br. 30474/35.

Na Pohorju se vdirajo plazovi

Maribor, 3. maja.

Dolgotrajno deževje je zemljo v hribovitih krajih toliko omehčalo, da skoraj ne mine dan, da se ne bi kje vsul kak večji ali manjši zemeljski plaz. Tako nesreča je dne 30. aprila zadela bivšo samostojno občino Smolnik na Pohorju. Zjutraj okoli dveh je polurno strašno bobnenje zbudilo tamošnje prebivalstvo, ki se je vse prestrašeno takoj podalo na prsto in zagledalo hudo razdejano zemeljskega plaz, ki se je utrgal nad občinsko cesto, ki vodi iz Smolnika ob Lobnici proti Rušam, ter jo v dolžini 200 m zasul.

Dopolne okoli desetih sta se vsula še drugi in tretji plaz, ki sta dopolnila, kar ni prvi storil in občinsko cesto popolnoma zasula, posestnika Karlu Hariču in Josipu Juršju pa sta uničila celó vodno napeljavo in jez. Imenovana posestnika trpita veliko škodo, ker jima je plaz povrhu še odnesel precejšnjo množino iglastega lesa. Z njima pa so prizadeti tudi drugi posestniki, ki imajo ob Lobnici svoje žage in so popolnoma odrezani od prometa po cesti proti Rušam, ki je edina njihova zveza proti Rušam in Mariboru.

Pogled na del hriba, od katerega se je odtrgal plaz je strašen. Velika debela in skale, ki ležijo po razvrzanem pobočju, se vedno bolj pomikajo proti cesti. Še huje je pa to, ker preti še drug plaz, ker se v hribu pojavljajo vedno nove razpoke.

Plaz meri sedaj v dolžino 300 m, v širino 200, globločno pa ima 10 do 15 m.

Prizadetim posestnikom bo morala oblast nujno priskočiti na pomoč in jim napraviti vsaj zasilno cesto, ker jim bodo sicer usahnili vsi denarni viri, če ne bodo mogli svojega lesa, ki jim je edini dohodek, pravočasno spraviti do železnice.

Timotej:

Flores Mariani

4. Sv. Janez Bosko

31. januar 1888.

V preteklem stoletju ni bilo moža, ki bi s tolikim uspehom dvignil Marijin prapor med krščanskim ljudstvom kakor don Bosko. Kadar gre za blagor in tolažbo duš, dveh reči ne sme nikoli manjkati: Pomočre Marije in potrebna časa.

Don Bosko je našel čas za vsako dušo. Ni se mu na nobeno delo nikoli mudilo, ker je smatral za svojo glavni posel: skrb za duše. Nikoli ni bil preobložen z nobenim delom — vsaj pokazal ni tega nikoli — kadar je šlo za dušo, ki je pri njem iskala Gospodovega mira in zdravja.

Apostol, ki govori: »Nimam časa: bo rešil le malo ali nič duš.

Janeza Boska je naučila Marija gledati, sprejemati, poslušati in reševati duše. To delo opravlja še sedaj v sveti večnosti.

Boskov apostolski zgled je vsemal vse papeže v preteklih desetletjih.

Opt na njegovo besedo vztraja Pij IX. v hudi preskušnji na Petrovem prestolu. V spominu nanj se Leon XIII. ob sklepu svojega vladanja zateče k Materi dobrega sveta. Dvignjen po njegovih zgledih se zavzame Jožef Larto za evharistično idejo, ki jo kot papež Pij X. uveljavlja in udejstvuje po vsej Cerkvi. Oduševljen po njegovem, don Boskovem, zaupanju v Marijo, se Benedikt XV. ob viharju svetovne vojne ozira na Kraljico miru. Pij XI. si še vedno šteje v posebno milost in srečo, da je mogel o veliki noči 1954 v baziliki sv. Petra slovesno moliti prvo molitev — k svetemu Janezu Bosku.

Don Bosko je bil orodje v Marijini roki. Brez njega bi naš čas in rod ne bil tako globoko uverjen, da je Marija res Pomoč kristjanov.

Ze davno ni bilo svetnika, ki bi nam bil Marijo približal na milejši in ljubeznivejši način, kakor je to storil sveti Janez Bosko.

Le ozri in zameji se nekaj trenutkov v njegovo sliko, pa boš čutil, kaj je pripravljena ljubezen in ljubezniva pripravljenost za duše.

Drobne novice

Koledar

Torek, 4. maja: Florjan (Cvetko), mučenec; Monika.

Novi grobovi

† V Ljubljani je umrla ena najstarejših kuharic gospa Kati Rupnik, v 78. letu starosti, rodom iz Logatca, ki je služila od svojih mladih let v našem mestu. Večer svojega življenja je preživela v eni in isti hiši 36 let. Bila je zvesta in vzorna kuharica ter splošno priljubljena. Pokojnici blag spomin!

Osebnosti

— Stalno so bili upokojeni gospodje: Jožef Švigelj, resign. župnik, Henrik Bukowicz, župnik v Mokronogu, Ivan Erjavec, župnik v Zelimljah, Jernej Kovič, župnik na Poljsniku, Janez Merslji, župnik v Retečah, Anton Smidovnik, župnik v Prečni in Feliks Funtek, kaplan v začasnem pokopu.

— Imenovana sta bila: Anton Anžič, prof. v pok. za profesorja-veroučitelja na III. drž. realni gimnaziji v Ljubljani, in Stanislav Škrbe, kapit. vikar v Novem mestu, za pripravnika-veroučitelja na I. drž. deški ljudski šoli v Ljubljani.

— Promoviran je bil na univerzi v Zagrebu za doktorja prava g. Karol Svetel in istega dne je bil postavljen za dekretom za šefa podružnice zavarovalnice »Croatia« v Ljubljani. Iskreno čestitamo!

— Poroka. Včeraj se je v Belgradu poročil g. Dušan Rybač, bančni uradnik, sin pokojnega ministra dr. Otokarja Rybača, z gđ. Stojanko Borš, dipl. fil. iz znane bosanske družine. Čestitamo!

— Poročila sta se včeraj v Framu gđ. Malčka Breitrebner in g. Rudolf Vabič, tapetnik drž. žel. v Mariboru. Nvesta je 15 let zvesto sodelovala na koku v Framu ter je bila znana solopevka. Novoporočencema obilo sreče.

Ka-Aba

zdrava
družinska pijača
finega čokoladnega okusa

1/2 kg - Din 7.- 1/4 kg - Din 14.-

zelo redilna - lahko prebavljiva - ne zapira

— Spremembe v redu birmovanja. V Šmarju 15. aprila ni bilo birme, ampak samo kanonična vizitacija. Dan birmovanja, ki bo v poletju, se bo kasneje določil. — V Javorju pod Ljubljano za 22. aprila določena birma in kanonična vizitacija je letos odpadla. — Ze objavljeni vrstni red se spreminja za sledeče župnije, v katerih bo birma in vizitacija: V Vodicah v torek, dne 1. junija, v Komendi v sredo, dne 2. junija, v Zagorju v nedeljo, dne 30. maja (samo birma), v Kresnicah v nedeljo, dne 11. julija.

— Obšinske volitve bodo v nedeljo, dne 6. junija za naslednje občine: Beltinci, Bogojna, Dobrovnik, Gaberje, Lendava, Genterovec in Poljana (lendavski okraj), Cezanec (ljutomerski okraj), Begunje in Sv. Vid nad Cerknico (logaški okraj), Pragersko in Hoče (mariborski okraj — desni breg), Ribno (radovljanski okraj), Mislinja (slovenjegraški okraj) in Javorje, Poljane in Trata (škofjeloški okraj).

Pod pokroviteljstvom gospoda
župana dr. Adlešiča in
častnega damskega komiteja

AKADEMIJA

dne 9. maja ob pol 6 zvečer
v veliki dvorani »Kazinec«
Priredbe ljubljanski skavti in
planinke za svojo 15letnico

— Polovična vožnja za tečaj in občni zbor ZZZD dovoljena! Zveza združenih delavcev v Ljubljani obvešča vse svoje podružnice, krajevne organizacije in zaupnike, da je ministrstvo za promet pod M. S. br. 10105/37 z odlokom z dne 28. aprila t. l. dovolila polovično vožnjo vsem udeležencem tečaja in občnega zbora ZZZD, ki se vrši v Ljubljani dne 6., 7., 8. in 9. maja 1937. Vse tečajnike in one tovariše, ki bodo prišli na občni zbor, opozarjamo, da je za vožnjo v Ljubljano kupiti celo vozno karto in železniško legitimacijo obrazec K-13. S potrdilom centrale na legitimaciji obr. K-13, velja za vožnjo v Ljubljano kupljena karta za brezplačen povratek. Polovična vožnja velja v času od 5. maja do 10. maja 1937, in sicer za potniške in tudi za brze vlake. Vse tovariše vabimo, da gornje navodilo upoštevajo in se po njem ravnaajo. — Odbor Zveze združenih delavcev v Ljubljani.

Vsakemu ni mogoče iti
v kopališče,
vendar

more usak žrtvovati Din 100.— (20—25
velikih steklenic) ter mesec dni piti mesto
druge vode našo znamenito

RADENSKO z rdečimi srci!

— Nesreče. V Dobrunjah je šel 43 letni delavec papirnice Vevče, Anton Cankar popravljat neko znamenje na robu gozda. Med delom je padel ter si zlomil levo nogo. — V Horjulu je padel in si zlomil levo nogo 85 letni prevzitar Franc Korenčan. — Ljubljanska bolnišnica je včeraj sprejela nekega 30 letnega delavca, ki je v samomorilnem namenu izpil večjo količino lizola. Če ne bo komplikacij, njegovo stanje ni nevarno.

— Za binkoštno praznike priredi »Putnik« sledeče izlete: trodnevni izlet Benetke - Padova 585 Din s prehrano in prenočitvami, trodnevni izlet Trst 155 Din vožnja, dvodnevni izlet Trst 145 Din vožnja, trodnevni izlet na Koroško 585 Din s prehrano in prenočitvami, trodnevni izlet Sušak - Crikvenica 485 Din s prehrano in prenočitvami. Prijave do najkasneje 10. maja 1937. Podrobne informacije pri vseh biljetarnicah »Putnik«, Ljubljana.

— Glavna skupščina Jugoslovanskega fiziološkega društva bo ob priliki III. jugoslovanskega

protituberkuloznega kongresa v Arandjelovu. O ločnem datumu bodo člani še pravočasno obveščeni. Udeležba obvezna.

— »Putnik« sporoča, da je izlet, določen za 1. in 2. maja v Trst, preložen na 8. in 9. maja. Prijave za izlet se sprejemajo do 4. maja. Cena vožnji 145 dinarjev.

Odvetnik

Dr. Vladimir Šuklje

naznanja, da je odprl lastno odvetniško pisarno, ki jo je pridružil pisarni g. dr. Alojzija Kobala, odvetnika v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 1 a/II. Telefon 21-39

— Ustanovni občni zbor podružnice Slomškove družbe za radovljanski okraj bo v četrtek, 6. maja 1937, ob 2 popoldne v prostorih ljudske šole v Radovljici. Vabljeni vse tovariše in tovaršice, katerim tvorijo Slomškovi nauki osnovo pedagoškega in kulturnega dela med ljudstvom. Pridite vsi!

— Za binkošti dne 16. maja vsi v Postojnsko jamo, kjer se vrši velika ljudska veselica koncert itd. Popolna razsvetljava jame. Prijave sprejema Putnik, Ljubljana in Putnik Maribor ter izletna pisarna Okorn, Ljubljana.

— Svetla pot. Knjiga o vzgoji in samovzgoji k čistosti na verskih osnovah napisal dr. Franc Jaklič, obsega okoli 300 strani ter stane vezana 48 dinarjev. Knjiga obravnava mladostno čistost. Govori o njenem bistvu in njenih pripomočkih, o mladostnih nevarnostih in zabudah, o fantovski in dekliski osebnosti, o pravnem odnosu med njima in konečno o devištvu. Vmes so vpletene še druga mladostna vprašanja, ki so v tesnejši ali rahlejši vzročni zvezi s čisto vzgojo. Namenjena je toraj v prvi vrsti onim ljudem, ki bi to svojo važno zadevo radi resio in trajno uredili in jo morda pomagali tudi drugim urejevati. Prirejena je tako, da jo bodo s pridom porabljali tudi stariši, dušni pastirji, vzgojitelji sploh ter posebno voditelji fantovskih ter dekliskih odsekov. Knjiga bi morala priti v vsako privatno, javno in društveno knjižnico. Vprašanje seksualne vzgoje je dandanes eminentne važnosti ne le za posameznike, ampak za cel narod. Knjigo toplo priporočamo. Založba Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani.

— Vsako zrno kakovost, vsaka kaplja užitek, vsaka škodolica zdravje: to je kava Hag! Fina eterična olja, ki vsebujejo močen, toda blag okus, pridejo v kavi Hag do popolnega izraza. Kofein nasprotno, ki tolikim ljudem vzemiruje sree in živce, razdrži ledvice, odjemlje spanec — ta čisto neljuba sestavina je odvzeta kavi Hag, najplemenitejši zrnat kavi, ne da bi bile dotaknjene njene užitne vrednosti.

— Kot materino mleko. Ali je prebava Vaših otrok v redu? Dajte jim dnevno piti Ka-Abo. Ka-Abo uravnava prebavo in dovaja telesu snovi, ki so važne za razvoj. Ka-Aba vsebuje redilne soli kot materino mleko in pospešuje rast Vaših otrok. V Ka-Abi je tropično solnce!

— Da boste stalno zdravi je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvic. srca, proti kamnom, sklerozni, sečni kislini in sl. Radenska vam obrani zdravje in mladostno svežost.

Ljubljana

V torek, dne 4. maja.

Gledališče

Drama: Torek, 4. maja: »Maturat. Red C. — Sreda, 5. maja: »Zadnji signal. Red Sreda. — Četrtek, 6. maja: »Maturat. Izven. Cene od 20 dinarjev navzdol. — Petek, 7. maja: »Med štirimi stenami. Red Četrtek.

Opera: Torek, 4. maja: La Bohème. Gostovanje sopranistke gđe. Ksenije Vidali. Red B. — Sreda, 5. maja: »Veseli studenci«. Premierski abonma. — Četrtek, 6. maja: Zaprti. (Gostovanje v Celju: »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«. — Petek, 7. maja ob 15: Plesna prireditve Katje Delakove. Izven. Globoko znižane cene od 16 din navzdol.

Prireditve in zabave

»Ribič Markot se zadnjič ponovi 9. maja ob 20 v frančiškanski dvorani.

Zalni koncert v počastitev spomina blagopokojnega ravnatelja Mateja Hubada priredi Glasbena Matica ljubljanska v ponedeljek 10. t. m. v veliki filharmonični dvorani. Ob tej priliki se bo izvajal Mozartov Requiem za soli, mešani zbor,orgle in orkester. Pri koncertu sodelujejo: Zvonimira Zupčičeva (sopran), Bernot-Golobova (alt), Svetozar Banovec (tenor), ravnatelj Julij Betetto (bas), Janko Ravnik (orgle), pomnožni operni orkester in mešani zbor Glasbene Matic ljubljanske. Dirigent ravnatelj Mirko Polič. Vstopnice se dobe v knjigarni Glasbene Matic.

Koncert francoskega violinskega virtuozna Roberta Sotensca, ki je bil napovedan za torek dne 4. t. m., je preložen zaradi smrti ravnatelja Mateja Hubada na soboto, dne 8. t. m., in se bo vršil v frančiškanski dvorani, na kar že danes opozarjamo naše občinstvo. Kupljene vstopnice se bodo zamenjale v knjigarni Glasbene Matic. Predprodaja vstopnic je v knjigarni Glasbene Matic in Pax et bonum v frančiškanski pasaži.

Drž. II. deška meštanska šola v Ljubljani — Bežigrad priredi pod okriljem Podmlada Rdečega križa v četrtek, dne 6. maja ob 16 akademijo v šolski telodavnici. K prireditvi vjudno vabimo vse prijatelje mladine.

Mladinski koncert društva »Skrb za mladino« v okvirju dežjih dni od 9. do 15. maja t. l., ki jih priredi Jugoslovanska Unija za zaščito deca pod častnim predsedstvom Nj. Vel. Kraljice Marije, bo v nedeljo, 9. maja ob pol 11 popoldne v ljubljanski operi. Nastopijo učenci gosp. prof. Pavla Rančigaja, in sicer pevski zbor najmlajših, v katerem sodeluje 26 otrok od 4 do 6 let, mladinski pevski zbor, ki šteje 80 mladih pevcev, in nad 60 harmonikarjev. Na ta izredno zanimiv koncert opozarjamo našo javnost. Cene od 24 dinarjev navzdol.

Sestanki

Diskusijski sestanki društva »Pravnik« o predhodnem načrtu o. d. z. se bodo vršili v mesecu maju v dneh 5. (sreda), 13. in 20. (četrtek) in 26. (sreda), vsakokrat ob 16. uri popoldne v prostorih odvetniške zbornice v Ljubljani, Dvořakova ulica.

Občni zbor »Dobrotec«, obmrtnega podpornega društva poštnih nameštencev v Ljubljani, bo danes 4. maja 1937 v beli dvorani hotela Union v Ljubljani. Pričetek ob 19.30. Odbor.

Društvo Dečji in materinski dom kraljice Marije v Ljubljani ima svoj redni letni občni zbor v sredo, dne 19. maja 1937 ob 6 zvečer v Ljubljani, Lipičeva ulica št. 6, z običajnim dnevnim redom.

Dekliski krožek Ljubljana — mesto ima drevi ob 8. uri redni sestanek v Gospodarski zvezi, Tyrševa cesta. Sestanek je za vse članice strogo obvezen. Bog živi!

Ljubljanska sekcija jugoslovanskega profesorskega društva sporoča vsem svojim članom, da bo imela v nedeljo 30. maja t. l. ob 10. v dvorani Trgovskega doma svoj redni letni občni zbor.

Zdravniška zbornica za dravsko banovino vabi vse ljubljanske zdravnike na sestanek, ki bo v sredo 5. maja t. l. ob 20. v restavraciji Štrukelj, Dalmatinova ulica, v svrhu ureditve prostovoljne dežurne službe ob nedeljah in praznikih. Odbor.

Občni zbor Ljubljanskega šahovskega kluba bo v četrtek, 13. t. m. pri »Lovšin« v Gradšču ob 20. Istotam bo drevi ob 20 članski sestanek z važnim dnevnim redom. Odbor poziva članstvo, da polnoštevilno sodeluje.

Kino

Kino Kodeljevo. Dvojni spored: »Črna krilac« (Clark Cable) in »Maškeradac« (Pavla Wesselye Adolf Wohlbrück.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Tyrševa c. 6; mr. Hočevar, Celovška c. 62 in mr. Gartus, Moste.

Advokat Brejc Zdena

otvarja dne 5. maja 1937 odvetniško pisarno
v Ljubljani, Trdinova 7-I.

I žalni sprevod blagopokojnega ravnatelja Mateja Hubada bo danes ob 16. izpred poslopja Glasbene Matic v Vagovi ulici. Po končanih molitvah za pokojnika, ki jih opravi duhovščina stolne župne cerkve sv. Nikolaja z gospodom stolnim dekanom dr. Kimovcem na čelu, zapoje mešani zbor Glasbene Matic Gallusov madrigal »Glejte, kako umira pravični«, nato se poslovi od pokojnega častnega člana predsednik Glasbene Matic dr. Vladimir Ravnihar za vse njene institucije. Žalno svečanost pred Glasbeno Matico sklame moški zbor akademskega pevkega zbora in Glasbene Matic, ki skupno zapojejo Foersterjevo kantato »Umrli je mož«. Sprevod krene po Kongresnem trgu, Šelenburgovi ulici in Knafljevi ulici pred opero, kjer bo govor upravnika Narodnega gledališča Otona Zupantič in predsednika Hubadove župe dr. Antona Šviglija. Člani opernega orkestra bodo zaigrali žalne fanfare in župni pevci zapeli Prelovčeve žalostinke »Poljana toži«. Izpred opere gre sprevod po Aleksandrovi, Tyrševi in Masarykovi cesti proti sv. Križu. V cerkvi pri sv. Križu zapoje slovenski vokalni kvintet Jale-novo nagrobnico »Usliši nas Gospod«. Pokojnega ravnatelja Mateja Hubada položijo v grobnico slovenskih skladateljev in ob grobu se poslovi od njega predsednik pevkega zbora Glasbene Matic Silvan Pečenko. Matičarji mu poslednjič zapojejo njegovo najljubšo pesem »Gor čez izaro«. V kolikor se bodo pojavili še drugi govorniki, jih bo vodstvo pogreba razdelilo na posamezna mesta, kjer bodo žalne svečanosti. Hubadova pevka župa prosi vse člane pevskih zborov, da postavijo urvršeni za sprevod z vsemi zastavami na čelu pod parkom pred Glasbeno Matico do Univerze. Sprevod je razvrščen sledeče: Najprvo uslužbeni pogrebnege zavoda s križem in zastavo. Nato godba Sloge, gojenci drž. konservatorija, pevski zbori, zbor Glasbene Matic, nosilci vencev, nosilec pokojnikovih odlikovanj, voz z duhovščino in mrtvaški voz. Za krsto gredo najprej sorodniki, nato zastopniki oblastev, organizacij in ostalih društev, nato prijatelji in častilci pokojnika. Bivše člane zbora Glasbene Matic, ki so bili Hubadovi pevci, prosimo, da se zbero pred poslopjem Glasbene Matic ob sohi pokojnega ravnatelja Gerbiča in po opravljeni svečanosti uvrste z zborom Glasbene Matic v sprevod. Začetek pogrebnih svečanosti je točno ob 16.

I »Ljubljana« poziva vse svoje pevke in pevce, da se polnoštevilno udeležijo pogreba pokojnega Mateja Hubada, ki bo danes ob 4 popoldne izpred Glasbene Matic. Zbirališče ob tri četrt na 4 pred Glasbeno Matico.

I Ravnateljstvo šole in drž. konservatorija vjudno opozarja gojence in starše gojencev, da danes na obeh zavodih ne bo pouka vled pogrebnih svečanosti blagopokojnega ravnatelja g. Mateja Hubada.

I Ugleden turški politik v Ljubljani. Ljubljano je danes obiskal g. Taflak Adej, bivši minister turške republike in eden najodličnejših sodružnikov Kemala Ataturka. G. banskij tainik Maister in kustos muzeja dr. Ložar sta mu razkazala Narodni muzej, Narodno galerijo, druga pomembna poslopja v Ljubljani, razne cerkve in arhitektonske umetnine. Odlični turški politik je o Ljubljani dobil prav lep vtis. Jutri odpotuje g. Taflak Adej na jug naše države.

I Anketa zakona o cestnem fondu bo danes ob 10. popoldne v sejni dvorani Zbornice za TOL v Ljubljani. Vse zainteresirane korporacije vabljen.

I Združenje mesarjev in klobasičarjev v Ljubljani naznanja, da so v zadnjem času cene živini močno poskočile, so mesarji primorani dvigniti cene mesu, in sicer: Meso I. vrstnih volov 12—14 Din za kg, meso II. vrstnih volov 10—12 Din za kg, meso III. vrste — krave 8—10 Din za kg. Talečje meso cena 12, 14 in 16 Din za kg. Prašičje meso sveže 14—20 Din za kg. Suho meso 16—20 Din za kg. Slanina sveža od domačih prašičev 15 Din za kg. Slanina sveža od hrvaških prašičev 16 Din za kg. Salo 17 Din za kg.

I Pri otvoritvi protituberkuloznega tedna je sodeloval ljubljanski godalni kvartet (gg. Pfeifer, Stanič, Suštaršič in Müller), ki je zaigral sledeče komade: a) Mozart: Adagio iz godalnega kvarteta III, b) Glazunov: Allegro.

I Združenje dimnikarjev v Ljubljani naznanja, da bodo dimnikarji v Ljubljani praznovali letošnji praznik sv. Florijana na praznik dne 6. maja t. l. s sv. mašo točno ob pol osmih zjutraj v cerkvi svetega Florijana. Vabljeni vsi mojstri in pomožni osebe.

I Samarjani in bolničarji Rdečega križa! V torek, dne 4. maja t. l. bo ob 19 v veliki dvorani Okrožnega urada na Miklošičevi cesti v okvirju protituberkuloznega tedna obvezno predavanje »Kaj mora storiti samarjan in bolničar Rdečega križa v borbi proti tuberkulozi«. Predavanje bo v zvezi z razstavo o tuberkulozi, predaval pa bo gospod dr. Misa Franta. Vabljeno je tudi članstvo Rdečega križa.

I Vpokojenec — članom Podpornega društva železniških uslužbenecv in vpokojencev v Ljubljani sporočamo, da se delijo glasovnice za volitve delegatov v glasbeni dvorani »Slogec« v Ljubljanskem dvoru ob 8. do 15. maja t. l. vsak dan razen v soboto popoldne, in sicer od 10 do 12 popoldne in od 4 do 6 popoldne.

I Dramatični krožek »Jelkac« priredi na praznik 6. maja kratek izlet na Rožnik, kjer bo tudi skupna sveta maša ob 8. Za člane obvezno.

Brez spanca?

Polnoč, ena, dve ... Ure brez konca in kraja, če ste oropani spancal! Poskusite vendar enkrat s kavo Hag, zdravniško priporočeno, koleina prosto, znalo kavo! Ze po kratkem času se boste počutili mnogo bolje. Kava Hag dopušča globok, zdrav spanec, daje pa tudi užitek in slast, ki jo ob škodolici dobre kave tako visoko cenite.

KAVA HAG

= ZDRAV SPANEC!

I Posetite novo preurejeno restavracijo Lloyd na Sv. Petra c.

I Prodaja. V sredo, dne 5. maja 1937 od pol 9 dalje bo davčna uprava Ljubljana mesto prodajala iz proste roke transferirane vozove, čolne, etelaže, pohištvo, slike, radio, aparate, ure, svilo, prtiče, perilo, obleko itd. Prodaja bo v baraki mestnega poglavarstva v Ljubljani, Jegličeva cesta 10.

I Društvo upokojenega učiteljstva ima ta mesec izjemoma svoj sestanek, danes, 4. maja ob pol 17 v navadnem prostoru.

I Koncert pevkega društva »Krakovo-Trnovac« je bil prijavljen koncertni poslovalnici Glasbene Matice dne 6. februarja t. l. in je ista s svojima dopisoma z dne 6. februarja in 18. februarja t. l. obvestila društvo, da je filharmonična dvorana za ta koncert rezervirana. Iz tega sledi, da ta koncert ni imel namena konkurirati simfoničnemu koncertu Blaža Arničja, za katerega društvo takrat še ni vedelo.

I Nižji tečajni izpit. Za nižji tečajni izpit in za druge izpite pripravljamo srednješolce v učnem tečaju na Zrinskih cesti 8. Informacije istotam od 8. do 10. in od 2. do 3. ure.

I Mestna občina ljubljanska razpisuje oddajo skladišča za kože v Mesarski ulici št. 1 (klavnica). Letna najemnina za to skladišče je določena na 12.000 Din (dvanajststo dinarjev) plus občinske davščine. Najemna doba traja 5 let in prične z dnem prevzema skladišča. Pravilno opremljene ponudbe sprejema mestni gospodarski urad do 15. maja 1937.

I Bufet »Rio« toči izvrstno zagrebško pivo, črno in belo Vrček Din 4.50.

I Javna dražba najdenih predmetov se bo vršila dne 5. maja ob 9. uri na glavnem kolodvoru v Ljubljani.

Maribor

m Po povratku s triumfalne koncertne turnee je po Češkoslovaški bo slavni francoski violinski virtuos Robert Soetans koncertiral v sredo, dne 5. t. m. zvečer v kazinski dvorani. Spremljal ga bo komorni orkester orkestralnega društva Glasbene Matic pod vodstvom prof. L. M. Škerjanca. Zelo zanimiv spored obsega 2 velika violinska koncerta, uverturo, Frankovo donato za violino in klavir in več manjših violinskih točk, s katerimi je virtuos žel ogromen uspeh na vseh svojih zadnjih koncertih. Priporočamo, da je to edina prilika, da poseti ta slavni violinist naše mesto in zato opozarjamo prav posebno na ta glasbeni dogodek.

m Lep napredek Počitniškega doma na Pohorju. Društvo za zdravstveno zaščito otrok in mladine je imelo v nedeljo občni zbor pod vodstvom predsednice gospe Maistrove. Društvo oskrbuje Počitniško dom kraljice Marije pri Sv. Martinu na Pohorju. To »mo letovišče za našo mladino se vsako leto izpopolnjuje ter je zlasti v lanskem letu doseglo krasen napredek. Postavljen je nov lep dom za dečke, ki sprejme pod svojo streho 45 fantov, prizidan je pri novi stavbi velik dnevni prostor, v novem domu je urejena kopalnica s prhami in vodovodom. Mesto starih lesenih barak je postavljen nov bolniški paviljon, z vsemi modernimi pridobitvami opremljen. Kopalni bazen v izmeri 10 krat 40 metrov je izgotovljen ter ima ogrevalni predbazen. Največje delo pa je v tem letu lastna elektrarna, ki daje razsvetljavo in pogon za vse gospodarske stroje in vodovod. Počitniški dom ima svoje lastno, veliko in krasno urejeno ekonomijo. Sploh je to največja in najzvoorneje urejena počitniška mladinska kolonija v vsej državi. Lansko leto je letovalo v njej 424 otrok v treh skupinah, ki so jih poselale mariborska mestna občina, banovina, zdravstveni dom v Mariboru, Celju in Brodu na Savi ter druge ustanove.

m Z Abrahamom se je srečal policijski nadzornik in vodja stražnice III. g. Franc Gračner. Želimo mu v službi in življenju še mnogo uspehov!

m Sv. maša v Slomškovi kapeli. Od maja do oktobra je vsako sredo ob pol 7. zjutraj sv. maša v Slomškovi kapeli na pokopališču. Tu je tudi prilika za sv. obhajilo.

m SSK Maraton. Zaradi dveh bližnjih nastopov v mesecu maju se vrši obvezen sestanek vseh lahkoatletov danes zvečer ob pol 20. uri.

m Obrtni nadaljevalni tečaji. Danes se začne nov tečaj mojstrskih izpitnih predavanj. Novi interesi se opozarjajo, da bo vpisovanje drevi ob pol 8 v deški meštanski šoli v Krekovi ulici.

m O moderni družabnosti bo v petek zvečer predaval v tukajšnji Ljudski univerzi prof. Osiip Šest, režiser ljubljanske opere.

m Smrtna kosa. V bolnišnici so umrli 43 letna Marija Šalomon, 78 letni Jernej Lenarčič in 36 letni Ivan Golob. V Mlinski ulici 5 je umrla 72 letna Uršula Kolar. Naj počivajo v miru!

m Zaposlitev inozemcev. Policijsko predstojništvo poziva vse v Mariboru bivaajoče in zaposlene inozemce, da predložijo v mesecu maju izkaznice o poklicu in svrhu vidiranja. Sicer izgube izkaznice veljavnost.

m Dohodki carinarnice so znašali v mesecu aprilu 8.610.182,55 din, od tega pri izvozu 26.236,25. Depoziti so dosegli višino 784.207,50 din.

m Vlomičec v Bizjakovo zlatarno aretiran. Orožniki v Studeneh pri Mariboru so ujeli težko ribo — drznega vlomičca, ki je letos meseca februarja sredi opoldneva vdrl v zlatarno in urarno Bizjak v Gosposki ulici ter odnesel za 50.000 dinarjev zlatnine. Je to znani vlomičec Franc Stanek, ki je doma iz Selnice ob Dravi. Stanek je tudi osumljen, da je nedavno izvršil na sličen način, kot v Mariboru tudi pri beotnem vlom v podružnico Bate v Murski Soboti.

Mariborsko gledališče

Torek, 4. maja ob 20: DOLARSKA PRINCESA.

Red C.

Sreda, 5. maja. Zaprti.

Četrtek, 6. maja ob 15: »PUNČKE ŽIVE«. V okvirju »Protituberkulozne lige«. Znižane cene.

Ob 20: »DEZELA SMEHLJAČA«. Znižane cene.

Odpiranje in zapiranje obratov

Ban dr. M. Natlačen je izdal naredbo o odpiranju in zapiranju trgovinskih in obrtnih obratovalnic v dravski banovini, ki je bila objavljena v »Službenem listu« z dne 1. maja in stopi v veljavo petnajstega dne po objavi. S tem se razveljavlja prejšnja naredba, ki je bila objavljena 28. novembra 1934.

Nova naredba, katero v naslednjem izveščku objavljamo, prinaša nekatera važna izpremenjena določila. Delovni čas je sicer ostal v glavnem neizpremenjen, vendar so v gotovih strokah omejitve večje kot so bile prej. Za slaščičarne in prodajalne monopolnih predmetov je dopustni čas za odprtost zmanjšan pozimi na 7—20 (poleti ostane kot doslej 7—21). Nadalje skrajšan čas za mesarije na 16—19 namesto 16—20 kot doslej. Nadalje se začne po novem odpirati prodajalne svežega cvetja popoldne šele ob 15.30 (doslej 15).

Za pekarnice je nov delovni čas od 3—15 (doslej 4—20), pri dveh izmenah 3—19 (4—20). Raznašanje kruha se lahko začne že ob 5.30 (doslej ob 6).

Nedeljski počitek je razširjen v Sloveniji še na Ptuj, Trbovlje, Jesenice, Brežice in Sevnico. Nedeljsko delo v mesnicah je skrajšano od 5—10 na 5—9 dopoldne, pa še velja to v nekaterih krajih samo za čas od 15. maja do 15. septembra.

Novost je nadalje, da morajo biti trgovinske in obrtne obratovalnice zaprte v Ljubljani, Mariboru in Celju na vse verske katoliške praznike.

A. OB DELAVNIH.

Trgovinske obratovalnice.

Čl. 1. Trgovinske obratovalnice smejo, kolikor ni v naslednjih členih določeno drugače, biti odprte:

1. v Ljubljani in Mariboru v mesecih juniju, juliju in avgustu od 7.30—12.30 in od 15—19, sicer od 7.30—12.30 in od 14.30—18.30;

2. v ostalih krajih skozi celo leto od 7.30—12.30 in od 14—19.

Čl. 2. Trgovine z mešanim, špecerijskim in kolonialnim blagom, trgovine z delikatesami in ostale trgovine z živili, kolikor ne veljajo v naslednjem znanju posebni predpisi, kramarske obratovalnice in banjarile smejo biti odprte vse leto od 7—21.30 ter od 14—19.30, izjemoma v Ljubljani in Mariboru, kjer se te obratovalnice v mesecih juniju, juliju in avgustu popoldne odpirajo ob 15.

Čl. 3. V vseh se smejo obratovalnice iz čl. 1. in 2. odpirati jutraj pol ure prej in zapirati zvečer pol ure kasneje.

Čl. 4. Prodajalnice presnega sadja in presne zelenjave, prodajalnice mleka in mlečnih izdelkov, prodajalnice kruha in peciva ter prodajalnice medicinskih izdelkov smejo biti odprte celoletno od 6 do 20, kateri obratovalni čas velja tudi za dostavljanje tega blaga po hišah.

Čl. 5. Slaščičarske prodajalnice ter vzorne in samostalne male prodajalnice monopoliziranih predmetov smejo biti odprte poleti od 7 do 21, pozimi od 7 do 20.

Čl. 6. Prodajalnice svežega in prekajenega mesa ter klobas smejo biti odprte poleti in pozimi od 6 do 21 in od 16 do 19.

Dovažanje mesa in druga pripravljala dela se smejo vsiti od 4, vendar mora biti lokal za stranke tedaj zaprt.

Čl. 7. Prodajalnice svežega cvetja smejo biti odprte celoletno od 7.30—12.30 in od 15.30—20.

Čl. 8. Trgovinsko obratovanje v kioskih, na stojnicah, cestnih križiščih, na nezagradjenih prostorih, vozičih, hodnikih in barakah ni dopustno v času, ko morajo biti zaprte druge trgovinske obratovalnice za določeno blago.

Čl. 9. Prodajanje in krošnjarenje po ulicah je pred 7.30 in po 18 prepovedano.

Izjemoma je dopustno prodajanje novin, revij, časopisov, pečenega kostanja, brezalkoholnih pijač, alve in sladoleda, presnega in posušenega sadja ter kuhanih klobas po ulicah od 5 do 22 ure. Po javnih lokalih se smejo prodajati novine, revije in časopisi do 24, kočevski predmeti, cvetice, kandirano sadje in presno sadje ves čas, dokler eo javni lokali odprti.

Čl. 10. Za prodajanje na trgih (tržiščih) in ob tržnem času veljajo predpisi, izdani od pristojnih oblastev za ureditev tržnega prometa.

Čl. 11. Pisarne industrijskih podjetij, ki se ne nahajajo na sedežu tvornice, trgovine na debelo in njihove pisarne, poslovalnice agentur in in skladišča komisijevskih trgovin ter blagovne razpošiljevalnice smejo biti odprte celoletno od 8 do 13 in od 15 do 18, če pa je za poedino stroko ali posamezno podjetje vpeljan nedeljen obratovanje, celoletno od 7.30 do 14. Ta čas velja tudi za uvedene angleške sobote.

Zgornje velja tudi za bančne in zavarovalne poslovalnice, posojilnice in elične denarne zavode, s to izpremembo, da velja zanje v času od 15. julija

do 15. septembra nedeljeno obratovanje od 7.30 do 14, za stranke do 13.

Čl. 12. Podjetja za prevažanje, natovarjanje in raztovarjanje blaga na železniških postajah in v rečnih pristaniščih ter podjetja za prevažanje blaga z vozovi ali čolni smejo obratovati poleti od 5 do 20 ure, pozimi od 6 do 19 ure.

Čl. 13. Potovalne pisarne in agenture, ki se bavijo s prodajo vozovnic, smejo biti odprte celoletno od 7 do 20.

Obrtne obratovalnice.

Čl. 14. Obrtne obratovalnice smejo, kolikor ni v naslednjih členih določeno drugače, biti odprte celoletno od 7 do 12 in od 14 do 19; v vaseh smejo biti odprte jutraj eno uro prej in zaprte zvečer eno uro kasneje ter obratovati tudi preko poldneva.

Čl. 15. Brivske, frizerske, lasuljarske, manikerske in kozmetične obratovalnice smejo biti odprte celoletno od 7.30 do 15 in od 14 do 19, ob sobotah in pred prazniki, ko eo obratovalnice ves dan zaprte, z zgornjim opoldanskim odmorom, do 21.

Čl. 16. Obratovalnice za likanje perila ter čiščenje in barvanje oblek smejo ob sobotah in pred prazniki, ko morajo biti ves dan zaprte, obratovati do 20.

Čl. 17. Pekarne smejo obratovati od 3 do 15, pri dveh izmenah od 3 do 19.

Prilavljala dela, kakor: kurjenje peč, pripravljanje kvasa in mešanje testa, se smejo pričeti ob 24 in se sme v ta namen zaposliti potrebno osebo.

O številu potrebnega osebja odloča v spornih primerih občupravno oblastvo I. stopnje po zaslišanju delodajalske in delojemalske zbornice.

Raznašanje kruha in peciva se ne sme pričeti pred 5.30.

Čl. 18. V slaščičarskih obratovalnicah se sme obratovati od 5 do 16.

Čl. 19. V mesarskih delavnicah, v katerih se kolje živina in predelava meso, se sme obratovati celoletno od 4 do 17, pri dveh izmenah pomožnega osebja do 20.

Čl. 20. Opravljanje obhodnih obrtov (brusarskega, dežnikarskega, steklarskega, vezanja loncev in sl.) je po 18 prepovedano.

Čl. 21. V zdraviliščih, kopališčih in ostalih po člen 9. min. pravilnika z dne 14. decembra 1936, »Služb. novine« št. 294-LXXIII-743, »Službeni list« št. 41-8, uradno priznanih in proglašanih letoviščih (turističnih krajih) smejo biti trgovinske in obrtne obratovalnice po potrebi in po odobritvi kraljeve banske uprave, oddelka za trgovino, obrt in industrijo, za čas, dokler traja uradno sezona, odprte najzgodneje od 6 in najkasneje do 21, čez poldne pa morajo biti tudi v tem primeru zaprte najmanj 2 uri.

Isto velja za bančne poslovalnice v teh krajih in v tej obli.

B. OB NEDELJAH IN PRAZNIH.

Trgovinske in obrtne obratovalnice.

Čl. 24. Vse trgovinske in obrtne obratovalnice morajo ostati ob nedeljah ves dan zaprte, kolikor niso v naslednjem dovoljene izjeme.

Čl. 25. Ob nedeljah smejo biti odprte in obratovati:

a) največ dve uri dopoldne:

vse trgovinske in obrtne obratovalnice v ostalih krajih, izjemoma v Ljubljani, Celju, Mariboru, Ptuj, Trbovljah, Jesenicah, Brežicah, Sevnici ter v Kranju.

Obratovalnice se morajo zapirati pozimi najkasneje ob 11, poleti pa najkasneje ob 10.

Točna določitev časa se prepušča občupravno-mu oblastvu I. stopnje po zaslišanju občinske uprave ter krajevnih delodajalskih in delojemalskih organizacij.

b) ob nedeljah dopoldne:

1. Podjetja za natovarjanje in raztovarjanje blaga na železniških postajah in v večjih pristaniščih ter podjetja za prevažanje blaga z vozovi ali čolni;

2. prodajalnice pekarskih izdelkov;

3. prodajalnice svežega in prekajenega mesa ter klobas od 5 do 9, vendar velja to v Ljubljani, Mariboru, Celju, Jesenicah, Slov. Javorniku, Koroski Beli in Trzinu le za čas od 15. maja do 15. septembra, medtem ko velja za ostali čas popoln nedeljski počitek. Če sta nedelja in praznik zapored, se dela prvi dan do 9;

4. obratovalnice z življenjskimi potrebščinami (člen 88.); one, ki prodajajo tudi drugo blago, morajo biti zaprte;

5. prodajalnice mleka in mlečnih izdelkov;

6. cvetličarne;

7. brivske, frizerske in obrtne obratovalnice za negovanje telesa, izjemoma v Ljubljani, Mariboru in Celju.

Debelost

Je pogosto dokaz, da obstoje motnje, škodljive zdravju, ki morejo dovesti do nezaželenih posledic. Smisel za pametno nego telesa, za pazljivo skrb glede prebave in izmenjave snovi je postal danes vsesplošen. Znano je, da se nabirajo v telesu usedline in snovi, ki se morajo odstraniti, da se izognemo motnjam, škodljivim zdravju in pa ne lepi in nezaželeni debelosti.

Ze skozi več decenijev se je izkazala Krušen-sol kot koristna. Jemlje se najbolje jutraj. Začnite z njo takoj, ako želite nagel uspeh.

Krušen sol priporočajo zdravniki: ena velika steklenica zadošča za 3 mesece, stane samo 45 Din, mala pa 27 Din. Dobi se v lekarnah.

Oglas reg. S. br. 29.613-25.

Dvig vlog pri hranilnicah

Po podatkih Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljani so narasle v marcu skupne vloge vseh 29 slovenskih hranilnic od 1,009,914.907 dinarjev na 1,031.130.476 dinarjev, torej za znesek 21,215.569 dinarjev. Ker pa so v tem znesku vsebovane obresti vlagateljem za leto 1936, katere je pripisala ta mesec neka večja hranilnica v znesku 14.2 milijona, ostane čistega prirastka 6,947.776.39, kar je zelo razveseljivo.

V marcu so narasle skupne vloge pri 12 hranilnicah, padle pa so pri 17. Ugodneje so se razvijale vloge v tekočem računu, ki so se dvignile pri 16 hranilnicah za 19.5 milij. Ker vodi le 20 hranilnic vloge v tekočem računu, izkazuje torej le 4 hranilnice padec vlog v tekočem računu.

Te številke dokazujejo dovolj zgovorno, da se je začelo zaupanje v hranilnice in denarne zavode vobče zopet vračati, obenem pa prihaja vedno več denarja zopet na dan in v redni promet, kamor spada. Zato po možnosti ne prodajajte vložnih knjižic, ker se položaj na denarnem trgu boljša!

Poravnalno postopanje je uvedeno o imovini Lorenza Karla, trgovca v Slovenskem Javorniku (trgovina z mešanim blagom). Narok za sklepanje poravnave 1. junija, oglasiti se je do 25. maja t. l.

Dne 5. maja bo v intendanturi štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za dobavo 12,000 kg svinjske masti.

Obvezno zavarovanje tobakovih posevkov proti toči v vardarski banovini. Ban vardarske banovine je predpisal in objavil pravilnik o obveznem zavarovanju tobaka proti toči na področju vardarske banovine. Zavarovalnina znaša 2% bruto vsote dobljene za tobak.

Borza

Dne 31. maja 1937.

Denar

V zasebnem kliringu je ostal na naših borzah angleški funt neizpremenjen na 237.20—238.80. Avstrijski šiling se je v Ljubljani kakor tudi v Zagrebu malo ucvrtil na 8.07—8.17.

Grški boni eo beležili v Zagrebu 31.40—32.10. Nemški čeki so v Ljubljani narasli na 12.15 do 12.35, v Zagrebu na 12.18—12.38, za eredo in konec maja eo beležili 12.13—12.33, za konec junija 12.2250—12.4250.

Devizni promet je dosegel v Zagrebu 843.158 Din, dočim v efektih Zagreb ne izkazuje nobenega prometa.

Pretekli teden je znašal devizni promet na ljubljanski borzi 6.963 milij. dinarjev v primeri z 9.691.5.438, 6.09 in 6.116 milij. dinarjev v prejšnjih tednih.

Ljubljana. — Tečaj s primom.

Amsterdam 100 hol. gold.	2388.15—2402.75
Berlin 100 mark	1749.52—1763.40
Bruselj 100 belg.	735.45—740.51
Curih 100 frankov	996.45—1003.52
London 1 funt	214.60—216.66
Newyork 100 dolarjev	4322.26—4358.57
Pariz 100 frankov	194.81—196.25
Praga 100 kron	151.69—152.79
Trst 100 lir	228.44—231.53

Curih. Belgrad 100, Pariz 19.595, London 21.575 Newyork 437.125, Bruselj 73.775, Milan 23. Amsterdam 238.75, Berlin 175.60, Dunaj 80.70 (81.60), Stockholm 111.225, Oslo 108.24, Kopenhagen 96.325 Praga 15.225, Varšava 83, Budimpešta 86, Atene 3.90, Carigrad 3.45, Bukarešta 3.25, Helsingfors 9.54, Buenos-Aires 132.25.

Vrednostni papirji

Ljubljana: 7% inv. pos. 87.75—88.75, agrarij 52—53.50, vojna škoda promptna 407.50—409, begl. obv. 76—77, 4% svernaj agrarij 51—53, 8% Bler. pos. 95.50—96, 7% Bler. pos. 86—87, 7% pos. Drž. obj. banke 98.50—100, Trboveljska 245—255.

Zagreb: državni papirji: 7% inv. pos. 87.50 do 88.25, agrarij 74—74.50, vojna škoda promptna 406—407.50, konec 7. in 8. 408 bl., begl. obv. 75.50 den., dalm. agrarij 74—74.50, 4% ev. agr. 51.50—52.50, 8% Bler. pos. 95.50 bl., 7% Bler. pos. 86.12—86.50, 7% etab. pos. 89 bl. Delnice: Nar. banka 7.250 den., Priv. agr. banka 195—197, Trboveljska 250—255, Danica 39 den., Isia 20 bl., Oaj. livarna 170—180, Oaj. sladk. tov. 200 bl., Dubrovačka 365—400, Jad. plov. 400 den., Oceania 280 den.

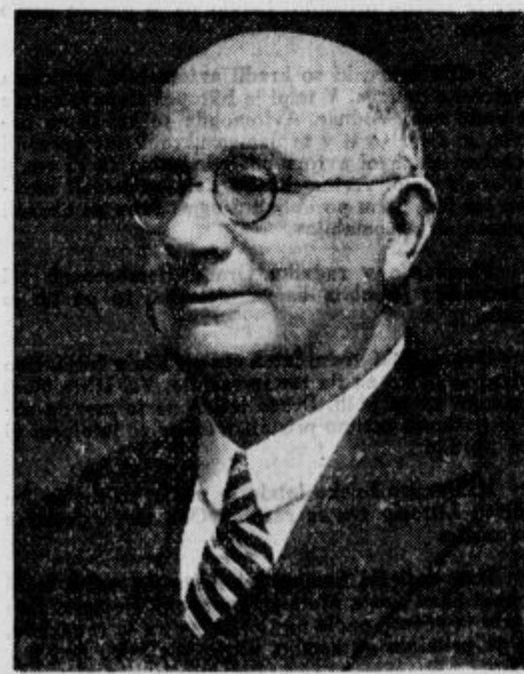
Dunaj, 3. maja. Zaradi ugodnejših poročil inozemskih borz je bila tudi dunajska borza prijaznejše usmerjena. Skoro vsi tečaji eo bili danes višji, izjeme so bile le malenkostne. Beležili so: Donavskosavskojadranske obligacije 64 (68.06), delnice: Narodna banka 158 (160.25), Donavskosavskojadranska 18.60 (18.50), Steg 28.25 (27.60), Siemens-Schuckert 141 146.30, Stewag 30 (29.75), Magnesit 91.75 (91), Trboveljska 30.10 (29.50), Alpine 41 (38.85), Rima Murany 90.90 (87.505, Steyr-Daimler-Puch 214.50 (213), Leykam 67.35 (65), Semperit 58.70 (57.75).

Živina

Mariborski sejem 30. aprila. Na avinjski sejem je bilo pripeljanih 221 svinj. Cene so bile sledeče: prašiči 5—6 tednov stari komad 90—95 Din, 7—9 tednov stari 110—120 Din, 3—4 mesece stari 130—170 Din, 5—7 mesecev stari 19—285 Din, 8—10 mesecev stari 350—470 Din, 1 leto stari 550—835 Din, 1 kg žive teže 5—7 Din, 1 kg mrtve teže 9—11 Din. Prodanih je bilo 145 svinj.

Kulturni obzornik

† Matej Hubad

Umri nam je glasbenik, ki je s svojim nemurnim delom začrtal tako bistvene in vidne poteze v obraz slovenske glasbene kulture, da je postala ta skoraj za pol stoletja navznoter in navzven povezana z značajem in odvisna v glavnih potezah od umetniških nazorov te same, do

skrajnih meja delavne in močne slovenske glasbene osebnosti. In tako se tam poslednjih desetletij preteklega stoletja do povojnih let oblikuje naša glasbena kultura v smislu pesmi, bodisi solistične, bodisi zbornske pesmi, ki ji je bil ves in popolno predan Matej Hubad.

Bil je pravi mož domače grude in njene posebne svojstvenosti, kot je lastna Gorenjski, ki hrani razpeta v ravni v sebi vso dobroto in prijaznost, povzdignjena v sivino planin pa vso ključovalnost in zvestobo. Ta vezani značaj rodne grude se je utelstil tudi v Mateju Hubadu ter se v njem razvil. Najprej je tako v njegovih duševnosti zaživela prijazna dobrota in se v svoji neolčljivi povezanosti z lepoto naseljena na domači evet in na čar njegove pesmi, nato pa se je v neupogljivi vztrajnosti utrdila sama v sebi in iz sebe v okolici. Ta poslednja lastnost zveste ključovalnosti pa je bila, ki je vodila Mateja Hubada neustrahovano po poti razvoja v njegovih lastnih uspehih, a tudi v vse okolice, ki jo je peljal in dvigal s seboj.

V pesmi in posebej v slovenski pesmi se je zgostil ves Hubadov umetniški nazor in od tu eo se v njegovem delovanju javljale emernice na vse strani.

Sam je bil pevec s strokovno izvežbanim glasom; in ker mu usoda ni začrtala poti v smislu solističnega peveškega izvajalstva, je ta svoj peveki zaklad prenašal na druge. Kot učitelj in pozneje ravnatelj šole Glasbene Matice in državnega konservatorija, je izvežbal dolgo vrsto pevcev, ki so deloma na tako dobljeni glasovni obdelavi sploh zastavili in vzdržali svojo peveško solistično kariero, ali pa so jo vsaj ohranili kot osnovo za nadaljnji dopolnilni pevski študij. Se večje uspehe je prinesla pevaka vzgoja Mateju Hubadu v okviru peveškega zbora Glasbene Matice, ki ga je dvignil in vodil postopno v umetniškem razvoju. S tem zborom je spletal venec največjih uspehov prvovrstni pevovodja, ki je poznal svojstva in poteze peveškega oblikovanja in izražanja ter poznal obenem značaj in svojstva zbornskih umetnin, ki je pa obenem s svojo zgoščeno notranjo močjo kot zvezo dobrote in strogosti znal vzde-

žati tudi disciplinirano ubranost. Ta zbor je bil v rokah Mateja Hubada resnično umetniška izvajalska skupnost z nadpovprečno, evropsko visoko vrednoteno sposobnostjo.

S tako očrtanim delom v okviru pevske umetnosti se strinja vse ostalo delo. Skladateljski impulz se v Mateju Hubadu samostojno ni razvil, pač pa je plodno poglaj v smeri prirejanja narodnih motivov. Zvest romantičnemu geslu o dviganju samostojnih narodnih kultur in njih ljudskih umetniških usedlin, se je Matej Hubad poglobil v slovensko narodno pesem, jo vzel tako, kot jo je našel pri našem človeku ter jo oblečeno v primerno moderno umetniško odelo dvignil na koncertni oder. Tako se je z njim dvignila iz ljudskih siromasnih koč naša narodna pesem ter poromala preko domačih koncertnih odrov tudi v tujino, da pokaže svojo iz pravadnine ohranjenosti prelest ter da pripoveduje tujcu o značaju in usodi slovenskega ljudstva.

In kamorkoli se nadalje posežeš in poiščeš za delovanjem Mateja Hubada, povsod te sreča in pozdravi visoko dvignjena in čez vse espostovana — pesem. Pa naj bi to izdajanje umetnin domačih tvorcev, ali delovanje v različnih družtvih, ustanavljanje šolskih in pevskih podružnic izven aredišča, ali gojitev in povzdigovanje glasbene umetniške šole ter gledališča v eru Slovenije. Povsod stoji ob vrhu posebna pozornost in ljubezen, ki jo je naklinal Matej Hubad pesmi in peju, ki je bilo kot en sam razgiban utrip vse njegove osebnosti.

Pa saj se je tudi taka velika zaverovanost v peveško umetnost tako dobro strinjala z romantičnim mišljenjem in čustvovanjem, ki se je prav za Mateja Hubada in z njim dvignilo do svojega viška na naših tleh. Saj se je petje kot najneposrednejši izraz celotne človekove duševnosti in njenega v romantiki še zlasti razgibanega čustvovanja razraslo takrat z vso močjo po vsej Evropi in tedaj ni čudnega ni, če je tako samo po sebi in močno zaživelo tudi pri nas med ljudstvom ki ima ljubezen do petja med svojimi bitnimi lastnostmi. S tem pa se je obenem izoblikoval najbolj

značilni obraz naše slovenske glasbene romantike z velikim številom različnih pevskih družtev, ki so v svoji eredi gojila pesem sploh in posebej slovensko rodoljubno, čustveno zasičeno zbornsko in solistično pesem ter s tem kot s trakovi vezala vso slovensko zemljo v enoten narodnostno zamislen in začustvovan utrip. — Tako je Matej Hubad s svojim umetniškim nazorom in delom v celoti začrtal značaj slovenske glasbene romantike. V kolikor pa je pri tem prezrl in šel mimo naše instrumentalne glasbe, ki je tako ostala ob bujni peveki umetnosti nekam neobgledeno ob strani, v toliko je bila to nujna posledica njegove vse le e pesmijo prežete osebnosti. Nedvomno pa eo nam s tem, da se je tako na široko razpredla in tako na visoko razrasla umetna pesem, zgrajena toliko trdnjša tla eo v esobnosti tem bolj razvito instrumentalno snovanje.

Tako začrtan stoji pred nami osebnostni lik Mateja Hubada v vsej svoji neizpodbitni, za slovensko glasbeno kulturo važni in pomembni veličini, ki vzbuja espostljivo priznanje in časten epomin.

Rodil se je Matej Hubad v Povodju pri Skaručni pod Smarno goro 28. avgusta l. 1866. Gimnazijo je končal v Ljubljani, zapisal se je na juridično fakulteto v Gradcu, glasbene umetnosti pa se je učil na Dunaju. Leta 1891 je prišel v Ljubljano na šolo Glasbene Matice razne glasbene predmete učiti ter voditi zbor. Po petih letih je šel znova po svetu iskat novega znanja in izkustev. Usposobljen za strokovno glasbeno vzgojo eo se vrnil leta 1898 ter za stalno prevzel vodilno mesto na ljubljanski Glasbeni Matici, a s tem tudi v slovenskem glasbenem kulturnem življenju. Šola Glasbene Matice je razvil na vse strani in jo povisal leta 1919 do srednje strokovne šole ter postal obenem ravnatelj tega državnega konservatorija, ki ga je ekoki leta vodil avtonomno in širokogrudno, dokler ni pred 5 leti stopil v pokoj. Svoj pokoj je preživel v Ljubljani v svojem stanovanju Pred skofijo 18, kjer je umrl 2. maja l. 1937. V. U.

Boj v Mehiki še traja

Žrtve katoličanov v Mehiki se množe

Zadnji čas se nam na podlagi časnikarskih poročil dozdeva, da se boj katoliške Cerkve v Mehiki bliža koncu. Toda jezuitski časopis »Civilta Cattolica«, ki izhaja v Rimu, nam o tej stvari prinaša tole sliko:

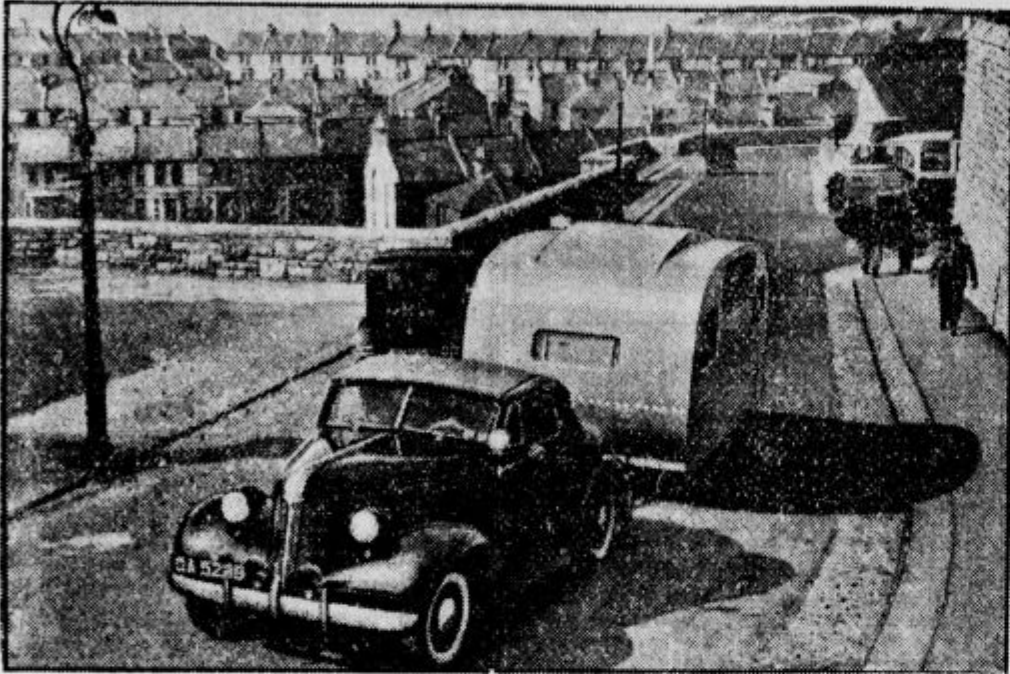
Boj zoper katoliško Cerkev v Mehiki se nadaljuje. Čeprav z uradne mehiške strani radi zagotavljajo, da bi se radi pomirili s Cerkvijo, vendar so to le besede, resnica pa je ravno narobe. Res pa je, da se v nekaterih mestih, kamor najrajši zahajajo ameriški turisti, ta boj ne bje več tako očitno in odurno — zaradi ameriške javnosti, vendar je ta krajevna prijaznost kar pesek v oči, ki naj premoti tujce, da bi iz Mehike prinesli domov napačno sliko o položaju v Mehiki.

Nadškof v Durangu je poslal pismo, v katerem obžaluje, da je bilo zopet umorjenih več duhovnikov, en cerkvenik ter dva laična katoliška voditelja. Dne 26. avgusta leta 1936, so sovražniki katoličanov z bodali zabodli in umorili duhovnika Joseja Carmen Espino. Morilci so pridrli v duhovnikovo stanovanje ter so po storjenem zločinu s krvjo umorjene žrtve na steno napisali te-le besede: »Taka

kazen bo doletela vse duhovnike in vse uporne katoličane, ki se upirajo diktaturi proletarijata!«

V glavnem mestu mehiške republike v Mehiki je zvezna mehiška vlada res napravila konec vsem preganjanjem katoličanov zaradi tega, da že enkrat prenehajo protesti ameriške zvezne vlade zoper preganjanje ameriških katoličanov, ki so državljani Združenih držav severne Amerike. Katoličanom so celo vrnili nekaj cerkva, toda vanje smejo samo laiki. Duhovnikom pa je vlada najstrožje prepovedala vstop v cerkev. V teh cerkvah tudi ne sme biti spravljen Zakrament presv. Rešnjega Telesa. V teh cerkvah ni dovoljena nobena božja služba.

V zadnjih mesecih so si katoličani hoteli s silo izvojevati svobodo v svojih cerkvah. Pri takih bojih je bilo kakih 500 katoličanov ubitih, mnogo pa ranjenih. Na deželi se katoličani neustrašeno bore za prostost svojega verskega prepričanja. V nekem boju za šolo v Canatlanu je bilo ubitih 40 katoličanov. V kraju Ciudad Puebla je bilo v šolskem boju ubitih 20 katoličanov. V državi Puebla so našli 40 umorjenih katoličanov, v državi Jalisco pa celo nekaj nad sto. Ne mine skoro dan, da ne bi bil zaradi vere kdo izmed katoličanov umorjen.

Ameriški milijonar Vanderbild se je pripeljal na Angleško. Seboj je pripeljal poleg svojega osebnega avtomobila še drug avto, ki mu služi za bivališče. Osební avto vlačí za seboj za spalni avtomobil.

Bela križarka potopljena

V petek 30. aprila je bila pred Bilbaom od rdečih letal napadena največja bojna ladja belih oklopna križarka »Espana«, katera je imela 15.000 ton. Ladja, ki je bila od bomb hudo zadeta, se je potopila ob pol desetih dopoldne. To se je zgodilo tri milje od Santanderja. Razumljivo je, da je ta dogodek zelo razburil javnost, ki vleče z belimi, ter silno razveselil tiste, ki drže z rdečimi. Kako se je ta razburljivi dogodek zgodil, to so s suhe zemlje dobro opazovali tamkajšnji prebivalci.

Ravno takrat je vozil v luko Santander razno blago angleški parnik »Brora«. To je zagledala španska bela križarka ter je v družbi belega torpednega rušilca »Velasco« parnik hotela ustaviti. S križarke je že zagrmel svarilni strel, nakar se je angleški parnik kratkoma obrnil ter odplul proti severu nazaj. Angleška ladja je menda vozila v Santander železno rudo. Komaj se je to zgodilo, so se iznad Santanderja dvignila rdeča bojna letala, ki so začela krožiti nad križarko. Med kroženjem nad križarko so začele na krov padati letalske bombe, katere so kaj dobro zadevale. Vmes med prasketanjem bomb pa se je slišalo tudi regljanje strojnih pušk. Takoj prve bombe so zadele. Kmalu se je z ladje začel dvigati velikanski stebel dima.

Ni trajalo dolgo, že se je začela ladja nagibati na stran, nakar je ob pol desetih izginila pod morskó gladino. Sodijo, da so letalske bombe tako dobro zadevale, da so prebile gorenji krov ter se zapile v notranjost ladje, kjer je bilo spravljeno strelivo. To je potem eksplodiralo, nakar se je ladja naglo potopila. Sicer si njenega naglega konca ni mogoče razložiti. Iz Santanderja so nato brezlično obvestili angleški parnik, kaj se je zgodilo, nakar se je angleški parnik vrnil in srečno pripeljal svoj tovor v Santander.

Častnike je naglo spravil na svoj krov 1300 ton močni španski rušilec »Velasco«, ki obsega le 1300 ton. Vsega moštva pa mala voja ladja ni mogla rešiti, ker je pač premajhna. »Espana« je namreč

imela na krovu najmanj 830 mož posadke. Ti siro-maki so se hoteli rešiti v reševalnih čolnih in pa v ribiških ladjah, ki so brž priplule na pomoč. Vendar ni prav nič znano, koliko smrtnih žrtev je zahtevala ta tragedija na morju.

Priprave za parade ob kraljevem kronanju na Angleškem so zelo natančne. Polkovnik pregleduje uniforme svojih vojakov, da bo vse v najlepšem redu.

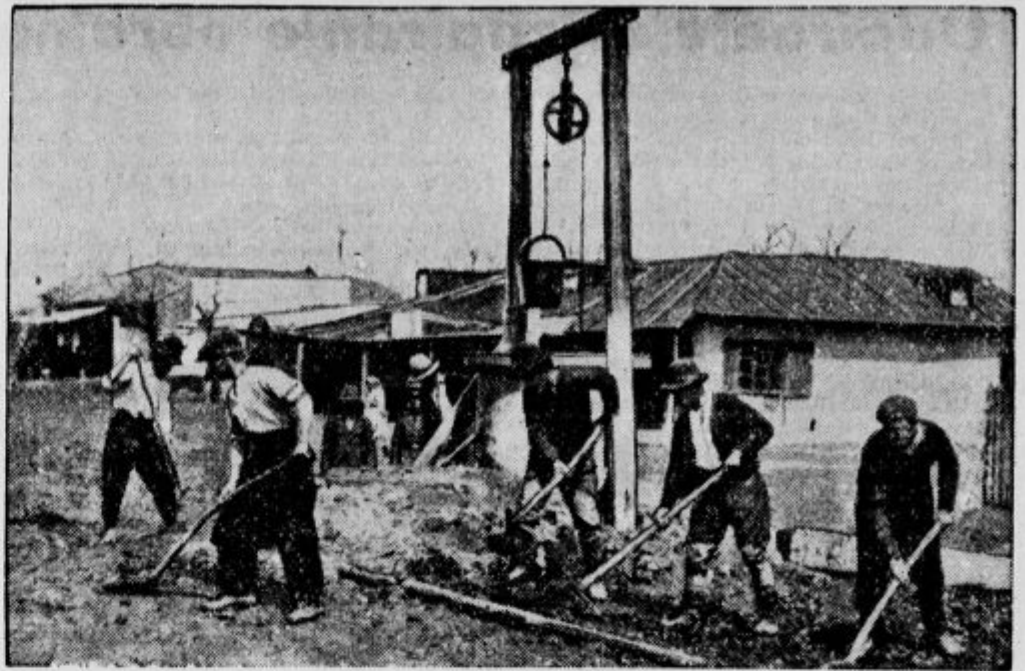
Hlačni gumb mesto zlatega zaklada

Med angleškimi ladjedelci je stoletja stara navada, ki pa žal sedaj z jadrnicami že izumira. Po stari navadi so namreč angleški ladjedelci pri vsaki novi jadrnici položili v luknjo, v katero je bil zasajen jambor, zlat cekin ali pa kar neobdelano zlato kepo. Kadar so čez mnogo let tako jadrnico razdrali, ker je doslužila, so delavci v tej luknji našli zlat zaklad, ki je bil njihova last. Ker pa je sedaj jadrnic vedno manj, je seveda tudi takih zakladov vedno manj. Zato je bila za angleške delavce te stroke velika senzacija, ko so zadnjič začeli podirati in razdirati staro jadrnico »Discovery«. Kar sedem delavcev je željno zrlo v temno luknjo, kjer se bo zabliiskal zaklad. Ker se ni hotelo nič zabliiskati, so začeli brskati in iskati. In so našli. Pa kaj? En hlačni gumb, en novčič za pol penija ter eno pisemko znamko za en peni. O zlatu pa ni bilo nikjer ne duha ne aluha.

Kako je kaj takega mogoče, so se spraševali prevarani delavci. Za zadevo se je zanimala tudi luška oblast, katera je na podlagi zapiskov dognala, da je etaro jadrnico pred dolgimi leti dalo zgraditi škotsko mesto Dundee. Menda bo torej le nekaj rešnice v šalah, katere zbijažo Angliji s škotsko ekopoetjo.

Ta-le deklica se piše Mary Kristina Dunn ter je stara še-le 2 leti in 3 mesece. Ker pa je Američanka, doma je iz mesta St. Louis v Združenih državah, so Američani naredili za njo velikansko reklamo ter trde, da razume in govori 3800 besed in besednih pojmov. Na sliki jo kažejo, ko se igra na vrtu, kako pleše doma v sobi in kako »prebira« knjige s podobami.

Splošno delavsko dolžnost so uvedli tudi v Rumuniji.

Ko je utonilo 31 otrok

Zaradi nesreče na majniškem izletu

Vsako se gotovo še spominja strašne nesreče, ki se je zgodila na Moravskem lanskega 26. majnika, ko je v reki Taj utonilo 31 otrok ljudske šole v Rakovici. S to nesrečo se je dne 16. majnika lanskega leta pečalo tudi brnsko okrožno sodišče, katero je obsodilo na 10 mesecev težke ječe brodnika Šustrja, ker je dopustil, da je preveč otrok šlo na brod. Dalje je bil obsojen na 5 mesecev pogojno za tri leta neki Veverka, med tem ko je okrožno sodišče oprostilo vsake krivde in kazni nadučitelja Hornanskega, učitelja Novotnega ter učiteljico Žakovo, ki so na tistem izletu imeli dolžnost paziti na otroke.

Zoper obsodbo so se pritožili obsojeni, zoper oprostitve pa se je pritožil tudi državni pravnik. Pretekli petek je to zadevo vnovič obravnavalo brnsko višje sodišče. Obravnava je trajala skoro ves dan. Pozno popoldne je predsednik višjega sodišča razglasil razsodbo, ki takole veli:

Višje sodišče je zavrglo pritožbo Veverke in Šustrja, ugodilo pa je pritožbi državnega pravdnika ter obsodilo obtoženega nadučitelja Hornanskega, učitelja Novotnega, učiteljico Žakovo, ker so se pregrešili zoper kazenske paragrafe, ki varujejo varnost

človeškega življenja. Nadučitelj Hornanski je dobil 6 mesecev težke ječe, učiteljica Žakova in učitelj Novotni pa vsak po pet mesecev težke ječe. Ali bo kazen teh treh pogojna ali brezpogojna, o tem bo pa znova moralo razsojati sodišče prve instance.

V utemeljevanju take sodbe je predsednik višjega sodišča naglašal, da je vožnja z brodom bila v redu, ko se je prvič peljalo čez vodo le 15 uencev, kakor je določeno in prav. Šele po drugem prevozu se je nabralo zadaj na brodu kar 52 uencev, med tem ko so konji z vozom stali na prednji strani broda. Dokazano pa je, da se učitelji takrat niso prav nič brigali za to, ali je brod enakomerno obtežen ali ne. Vsakdo izmed njih pa bi bil moral vedeti in videti, da je na levem kotu broda voda segala že čez rob. To dejstvo bi bilo moralo opomniti vsakega normalnega človeka, ki vsaj malo misli s svojimi možgani, da tako ravnanje ni prav.

»Ali vam smem ponuditi svoj dežnik, gospodična?«

»Seveda mi ga lahko ponudite! Zraven mi pa dajte še svoj naslov, da vam bo moj moč jutri lahko dežnik prinesel nazaj! Z Bogom!«

Zemlja se odpira

Iz Argentine v južni Ameriki poročajo o tem-le čudnem naravnem dogodku, ki je po pravici preplašil vso argentinsko javnost:

Strašen strah in groza sta se polastila prebivalstva severnega dela province Santjago del Estero zaradi silnega naravnega dogodka, kateri utegne postati še usoden za tisti del dežele in za vse tamkajšnje prebivalstvo. Ne da bi se bila poprej zemlja kaj stresla, se je kar nenkrat odprla ter je v dolžini več kilometrov razjila kake tri metre globok zemeljski prepad, kateri se vleče več sto kilometrov daleč v notranjost tiste province.

Razumljivo je, da je v tistem delu dežele zastal vsakršen promet na cestah in na železnicah. Nevarnost prometa po teh prometnih poteh je toliko večja zaradi tega zemeljskega usada, ker se je ob enem s tem prepadom v dolžini mnogo kilometrov pod zemljo napravil še pravcati podzemeljski kanal, ki se lahko vsak hip udere ter tako nesrečo še poveča.

Stalinovega sina so umorili

Kakor poročajo iz Rige, so tjakaj iz Moskve prišle novice, da so Stalinovi sovražniki v Tiflisu umorili njegovega sina iz prvega zakona, kateri je v tem glavnem mestu Georgijev delal kot tovarniški delavec. Stalinovi sovražniki so sina zato umorili, da se vsaj tako maščujejo nad Stalinom, ki je dal usmrtiti toliko Georgijev kot protirevolucionarje. Stalin je tega sina poslal v Tiflis kot tovarniškega delavca zato, da ga kaznuje, ker je bil preveč lahkomišeln in preveč zapravljiv, kar očetu ni bilo po godu, ker je s tem med delavstvom padal diktatorjev ugled in vpliv.

Zelenjadna kuha

ENDIVIJA V SMETANOVI OMAKI.

Liste popariš, jih razrežeš na rezance in skuhaš s kislo smetano ali kislim mlekom. Vedno je treba mešati. Potem dodaš kosček presnega masla in rumenjaki in daš koj na mizo. Če se ti zdi, dodaj soli in muškata. — Za vsako glavico endivije potrebuješ 3 žlice smetane ali kislega mleka, 20 gramov presnega masla in pol rumenjaka. (Za ledvične bolnike.)

Od povsod

Dva smučarja sta se ponesrečila v tirolskih gorah. Major avstrijske armade Slubczakowsky in polkovnikova žena Kolitscher sta pred nekaj dnevi napravila izlet v tirolske planine, ker sta bila oba navdušena smučarja in bi se imeli ob družini preseliti sedaj na Dunaj. Toda plaz je zasul oba ter sta sedaj pokopana globoko pod snegom, najmanj 300 metrov.

Skok iz letalega letala. Francoski rekordni letalec Delmont je 29. aprila v Parizu hotel pokazati nov rekord v hitrem letanju. Kakor hitro pa se je dvignil v zrak, so ljudje od spodaj opazili, da je iz letala švignil plamen. Letalec je še pravočasno opazil nevarnost ter se je v padalu spustil na tla, kamor je srečno prijal. Letalo pa je goreče padlo v vodo.

Tolpo tatov, ki so kradli avtomobile, je prišla avstrijska policija. V tolpi je bilo pet članov, katere je vodil neki Vodnar. Avtomobile so kradli na debelo, in sicer so si v ta namen ukradli ter opremili poseben službeni avtomobil, v katerem so se vozili na svoje delo. Avtomobilske dele so jemali naražen ter jih potem porabljali drugje. Tako so ukradli najmanj 21 avtomobilov.

Eksplodizija v rudniku Grand Hamborough pri Charleriju je ubila enega delavca, 16 pa jih je ranila.

Dve nemški vodni letali sta pri Kielu trčili. Eno letalo je padlo na tla ter se razbilo. Vsi štirje člani posadke so se ubili. Drugo letalo pa je moralo zaradi poškodb zasilno pristati, vendar se letalcem ni nič zgodilo.

Italijansko šolsko letalo je padlo na tla na letališču Littorio ter se razbilo. Oba moža posadke sta mrtva.

Dve angleški bombni letali sta pri vajah trčili skupaj blizu mesta Methwold v grofiji Norfolk. Eno letalo je goreče padlo na tla, drugo pa se je razbilo, ko je priletelo na zemljo. Štirje letalci so mrtvi.

Gobavce more v kitajski deželi Kwantung. Zopet so jih pomorili in poklali 125. To delajo pristasi naziranja, da je najbolje take ljudi spraviti s sveta. Gobavcev je na Kitajskem veliko. Samo v mestu Kanton jih je v tamkajšnjih bolnišnicah več kakor 20.000.

Celie

c Slomškova družba — podružnica bo imela v četrtak ob 10 dopoldne v Domu svoje prvo zborovanje. Poleg društvenih poročil je na dnevnem redu predavanje g. prof. Kovarčiča »Mladinska vzgoja in kulturni boj v Nemčiji«.

c V petek, dne 7. t. m. bo koncertiral v našem mestu slavni francoski violinski virtuos Robert Soetens v veliki unioński dvorani. Polovico svojega zelo zanimivega sporeda bo izvajal s spremljavo komornega orkestra orkestralnega društva Glasbene Matice ljubljanske pod vodstvom prof. L. M. Škerjanca, drugo polovico pa s spremljavo klavirja. Poset tega znamenitega virtuoza, ki se pravkar vrača s turneje po Češkoslovaški in ki je nedavno koncertiral tudi na Dunaju z izrednim uspehom, bo za naše mesto prav gotovo glasbeni dogodek prvega reda, kakor jih ima redko beležiti v naši koncertni kroniki.

c Občni zbor Društva absolventov trgovskih šol v Celju v soboto 8. maja ob 8 zvečer v hotelu »Evropa«. Udeležba obvezna.

c Celjski šahovski klub je v hotelu »Celjski dom« odigral pod vodstvom g. Branka Kosmaka svoj brzoturnir za mesec maj. Prvo mesto si je priboril g. Diehl.

c Padeo brezposelnosti. Pri borzi dela je bilo 20. aprila v evidenci 854 brezposelnih (692 moških in 162 žensk), 1. maja pa je padlo število brezposelnih na 675 (518 moških in 152 žensk).

c Kino Metropol. Danes ob 16.15, 18.15, 20.30 »Zensko jezero«.

c Mestno poglavarstvo v Celju bo nabavilo za šolske in uradne služe službene obleke in sicer: 4 pelerine, 4 suknene obleke, 4 suknene in 4 letne čepice, 4 letne obleke, 4 pare čevljev in 4 pare podplatov. Ponudbe za to dobavo je vložiti pri mestnem poglavarstvu v Celju.

c Nesreča v kamnolomu. Brečka Antona, 50 letnega minerja v košnici pri Celju je 1. maja pri delu v kamnolomu udaril železen drog v prsa in ga močno poškodoval. Poškodovanca so prepeljali v celjsko bolnišnico.

c Motociklist ga je povozil. 1. maja se je vračal domov 63 letni posestnik iz Obreža pri Tetanju. Na poti je zadel v njega motociklist in mu zdrobil levo nogo.

Sport

Odlikovanje športnih delavcev

Ljubljana, 3. maja.

Prisrčna slovesnost je bila danes na oddelku za trgovino banske uprave v palači banovinske hranilnice. Načelnik oddelka, dvorni svetnik dr. Rudolf Marn, je izročil v imenu kraljevskega namestnika in vlade visoko odlikovanje dvema zaslužnima slovenskima športnikom gg. ing. Stanku Bloudku in Josipu Gorcu. Oba sta prejela red Jugoslovanske krone 4. razreda. Pri svečani izročitvi tega odlikovanja so bili navzočni vsi referenti trgovinskega oddelka banske uprave, zastopniki Jugoslovanske zimsko-sportne zveze, Ljubljanske zimsko-sportne podzveze, Slovenskega planinskega društva, Zveze za tujski promet in Plavalne zveze. G. načelnik dr. Marn je imel nagovor na oba odlikovanca ter očrtal njuno delo. Letos je namreč 25 let tega, kar sta oba odlična športnika pričela svoje organizatorično delo za slovenski šport, obenem sta oba zaslužna za razvoj slovenskega vodnega športa, za razvoj zimskega športa, za zgradbo največje evropske skakalnice v Planici ter za druge športne panoge. Obema iskreno čestitamo k visokemu odlikovanju!

Beli proti črnim

V četrtak na praznik se bodo borili na igrišču Primorja beli (peki) proti črnim (dimnikarji). Ta nogometna tekma bo menda dovolj zanimiva za ljubljance, ko bodo videli lahko na belih dresih tudi velike črne madeže, kako bo pa belim uspelo vtisniti črne madeže, pa je tudi še vprašanje. Seveda za to zanimivo tekmo so po 12 Din. stojšča po 6, dijaške vstopnice pa 4 Din. Ves dobiček je namenjen podpornemu skladu brezposelnih dimnikarskih in pekovskih pomočnikov. Tekma se začne ob 16.

Motos. Z. S. K. Hermes. Redni mesečni sestanek vsega članstva in prijateljev danes ob 8 uri v posebni sobi restavracije »Slon«. Red: Belgrajsko darilo. Predavanje. Program izlata v Trst za oinkosti s kolektivnim poštanim listom. Razno. — Odbor.

S. K. Slovan. Redna seja odbora danes zvečer ob 20. uri v gostilni Mencinger na Smarinski cesti. Za vse gg. odbornike obvezno. — Nogometna sekcija ima sestanek v sredo ob 20. uri v gostilni Krušič, Poljska. Grm in Hudjek sigurno.

Radio

Programi Radio Ljubljana

Torek, 4. maja: 11.00 Šolska ura: Z našimi splavarji do Belgrada (g. Oskar Hudales) — 12.00 Sprehod po Balkanu (plošče) — 12.45 Vreme, poročila — 13.00 Čas. spored, obvestila — 13.15 Radijski orkester — 14.00 Vreme, borja — 18.00 Citraški sekstet »Vesna« — 18.40 Poročja Sore (g. prof. Fr. Planina) — 19.00 Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19.30 Nac. ura: Pesniški slovo poimovanje svetov naših pesnikov (dr. Ksenija Atanasijević iz Belgrada) — 19.50 Zabavni zvoč. tednik — 20.00 Koncert, sodelujeta ga. Zlata Glungjense (samospeli) in g. prof. Pavel Rančigaj (orgle) — 21.15 Koncert Radijskega orkestra — 22.00 Čas, vreme, poročila, spored — 22.15 Iz Offenbachovih del (Radij. orkester).

Drugi programi

Torek, 4. maja: Belgrad: 19.30 Narodne pesmi — 20.30 Humor — Zagreb: 20.00 Violina; 20.45 Orkestralni in vokalni koncert — Dunaj: 19.30 Gluckova opera »Maj-

niška kraljica«; 20.40 Igra; 22.30 Sramel — Budimpešta: 19.30 Plošče; 21.40 Klavir, violina in čelo, 22.00 Ciganska glasba — Trst-Milan: 17.15 Komorna glasba; 21.00 Simfonični koncert — Rim-Bari: 21.00 Mascagnijeva opera »Mali Marat« — Praga: 19.10 Pihal; 19.35 Iz oper; 20.45 Orkestralni koncert — Varšava: 19.30 Koncert Faurjevih skladb; 21.00 Komorni koncert; 22.00 Laka glasba — Berlin: 20.30 Iz operet in filmov — Hamburg: 20.10 Variete — Lipsko: 20.10 Italijan. glasba — Strassbourg: 21.30 Dunajski otroški zbor.

Zdi se čudež, a se da znanstveno razložiti

Verodostojne fotografije kažejo, kaj vse lahko to novo presenetljivo odkritje napravi za VAS

V enem samem kratkem tednu! Tisoče navdušenih žena je postalo za mnogo let mlajših. Brazde in gube so popolnoma izginile. Za žene je to čudež, za moderno znanost pa samo nov triumf dolgoletnega raziskavanja. Učenjaki so ugotovili, da gube nastanejo zaradi tega, ker izgubi koža, ko postanemo starejši, gotove življenjske sestavine. Vrnite koži te dragocene sestavine, pa bo spet postala sveža in mlada. To je presenetljivo odkritje dunajskega vsučiliškega profesorja dr. Stejskala. Njegov ekstrakt

živilj kožnih stanic, imenovan »Biocel«, je zdaj v kremi Tokalon rožnate barve. Uporabljajte to kremo vsak večer. Ona redi in pomlajuje Vašo kožo, ko spite. Gube hitro izginejo. V enem tednu boste videli za deset let mlajši. Podnevi pa uporabljajte hrano za kožo Tokalon bele barve. Ona odstranjuje zajedalca in zožuje razširjene žnojnice. Najtemnejšo in najodpornjšo kožo napravi v nekaj dneh nežno, belo in mehko. Uspeh je zamečen, ali pa se denar vrne.

Zahvala

Vsem, ki ste sočustvovali z nami ob izgubi našega nad vse ljubljene brata in dobrega strica

Rojnik F. Ivana

polkovnika v p.

se iskreno zahvalujemo. Najiskrenejše se zahvalujemo č. duhovščini, predvsem č. g. župniku Ateljšku za ganljiv govor, cerkvenemu pevskemu zboru za prečesljive žalostinke, nadalje se zahvalujemo vsem prijateljem in znancem, rezervnim oficirjem, zastopnikom dravske divizije ter vojaštvu za zadnji pozdrav pri slovesu iz Ljubljane v rojstni kraj — Braslovče. Prisrčna hvala učitelstvu in šolski mladini za spremstvo na zadnji poti. Končno se zahvalujemo vsem ostalim prijateljem in znancem, ki so dragrega pokojnika spremlili v tako obilnem številu.

Braslovče, dne 30. aprila 1937.

Žalujoči rodbini Rojnik in Grenko

Ravnateljstvo in učiteljski zbor Državnega konservatorija v Ljubljani

javljata žalostno vest, da je umrl gospod

Matej Hubad

ravnatelj državnega konservatorija v p.

Nepozabnega pokojnika in prebлага predstojnika, katerega ime bo za vse čase zapisano na prvem mestu v zgodovini glasbeno-kulturnega podviga Slovencev, spremimo na njegovi zadnji poti v torek, dne 4. maja ob 4 popoldne.

Rudolf Timmermans:

37

Junaki iz Alcázarja

Ali stoji mogoče nova baterija na vojaškem vežbališču? Daljnogled nameri tjakaj. Sele čez eno do dveh minut pride druga salva.

»Seveda, Juan, tamle so!«

»Zadaj — seveda? In kje pa?«

»A tako. Na Campamentu. Na levi proti gozdu so postavljeni.«

»Krasno... Carra!« Granate pljuskajo v taki bližini, da se morata oba kadeta kar v hipu vreči na tla. Gromovito hrešanje! Oblak prahu.

»Kar lepo druga zraven druge ležijo, sem hotel reči. Ena, dve, tri, štiri, pet.«

»Stoj — dosti jih je! Ali jih je mogoče še več?«

»Do zdaj še ne.«

»Torej bom zdaj to hitro javil. Se koj vrnem.«

Cas poteka. Novi topovi streljajo s počasno enakomernostjo. To je najnovejše presenečenje, si misli Jaime. Zdaj so začeli obstreljavati tudi vzhodno steno.

Nekje v zgornji del Alcázarja je moralo zadeti. Kamni škopotano nizdol in prah curlja za njim. Na esplanadi se granate, ko so se razpočile, izgreble globoke lijak. Nekaj tovarnih avtov je napol sestreljenih in napol zasutih.

»Juan, kje pa si bil tako dolgo?«

»Opravki so me zadržali. Pismoša je bil tu.«

»Nikar se ne norčuj! Kaj se je pa zgodilo?«

»Zares, pošta je bila tu in tukaj je tudi pismo zate.«

»Kaj?! Daj sem! — O, pismo od mojega očeta!«

»Po zračni poti — čeprav ni nobene znamke na pismu.«

»To mi pozneje poveš, najprej moram pismo prebrati!« — »Čuj, oče mi piše, da je na fronti Guadurama in da mu je dobro in da je ponosen, ker sem v Alcázarju in da upa, da se dobro ravnam in tudi kaj zaležem.«

»To se razume — s tako brado, ki jo imaš!«

»A kako je prišlo pismo semkaj?«

»Saj ti pravim, da po zraku. Ali se spomniš onega letala od prej in kako so rdeči divje streljali? To je bil eden naših letalcev. Dva zaboja živil je odrgel in pismo od generala Mole, potem pismo zame in pismo od tvojega očeta.«

»Kdo je pa tebi pisal?«

»Veš, ne le meni — ampak vsem kadetom, torej tudi meni. In sicer dekleta iz Burgosa, te so nam pisale.«

»Ali imaš pismo tu?«

»Kaj pa misliš! Pismo je zgoraj na poveljstvu, a bo koj v našem časopisu. Pravkar so hoteli natipkati današnje število, pa je prišla ta stvar in to mora še vse priti v list.«

»In oba zaboja sta tudi srečno prispela?«

»So — to se pravi — eden je padel na dvorišče, drugi pa zunaj, deset metrov pred Puerto de carros. Trije stojijo tam pri oknu in pazijo, da ga rdeči ne bi sunili. a drevi, ko bo že temno, bo majhen izpad in bodo zaboj prinesli.«

»To bom pa zraven!«

»Če te bo kdo nadomeščal, že; sicer pa ni mogoče, ker — sem se jaz tudi že prijavil in strojne puške vendar ne moreva same pustiti, kaj ne?«

Nato pride časopis z objavljenim pismom generala Mole:

Ejercito del Norte

El General Jefe a los bravos defensores del Alcázar de Toledo

Severna armada

Poveljujoči general hrabrim branilcem Alcázarja iz Toleda!

Na vseh frontah zmagujemo in si z odločnim korakom utiramo pot do končne zmage. Upam, da boste kmalu osvobodjeni. Kolona Yagüe koraka po cesti Talavera. Moje najprednejše čete stoje v bližini El Escoriala. Zivela Španija! Ziveli hrabri branilci Alcázarja iz Toleda! Vas vse prijateljsko objema vaš general Emilio Mola.

Pismo deklet iz Burgosa je poročilo polno občudovanja in priznanja, slavošpevov junaške brambe Alcázarja, viteških kadetov in hrabrih tovarišev.

»Ali veš, kaj me v tem pismu najbolj veseli?«

»Vem. Da ga dekleta niso sama prinesla. Ker — že bi nas, »viteške kadete« tu videle...!« Smejljaje se Juan ozre na svoje raztrgane čevlje, na uniformo, ki se po barvi komaj kaj razlikuje od tal in se postave za polno brado, rekoč: »Kakšen vitez žalostne puka?«

»A le postava je žalostna, drugega nič, Juan! Tega ti seveda nisem hotel reči. — Najbolj me veseli to, da niso na druge pozabile. Saj ni le zasluga nas — nekaj kadetov —, ampak za zasluga vseh, da stoji Alcázar navzlic vsem ruševinam še vedno nepremagan in zmagovit!«

Celoletna naročnina na:

Lepotilno in ljudsko knjižnico
Zbirko domačih pisateljev
Zbirko mladinskih spisov

JUGOSLOVANSKA KNJIŽARNA

7 vezanih knjig mesečno Dln 23-
3 vezane knjige mesečno Dln 13-
4 vezane knjige mesečno Dln 9-
4 vezane knjige mesečno Dln 9-

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaševanju reklamnega značaja se računa enkolonska 5 mm široka polna vrstica po Din 250. Za pisane odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

* KINO *

TEL. 22-21 **UNION**

Premiera!
Veliki ljubavni film po istoimenskem gledališkem komadu Oskara Wilde

Zavržena žena

Käthe Dorsch, Gustav Gründgens, Marianne Hoppe

TEL. 27-30 **SLOGA**

Franz Lehárjeva najnovejša zabavna opereta

EVA

v glavni vlogi Magda Schneider, Hans Sönnker, Hans Moser

TEL. 21-24 **MATICA**

Premiera!
Veliki glasbeni film s sodelovanjem najboljših orkestror in pianistov

JUANITA

v glavni vlogi Mireille Perrey in Alfred Rode

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Službodobne

Krojaškega pomočnika

sprejem za stalno. Kocjan, Dolenjska c. 23. (b)

Služkinja

pridna, poštena, z dolgoletnimi spricavali, se takoj sprejme. Naslov pove upr. »Slov.« št. 6989. (b)

Postrežnica

se sprejme. Delo od pol 7 zjutraj do 5 popoldne. Biti mora poštena, dostojna, delazmožna, večja do bre mešč. kuhe, znati mora natančno prati in likati ter pospravljati parketirane sobe. - Celovška cesta 14. (b)

Barvni in apretur. mojster

za veliko slovensko podjetje. Tehnično in komercialno popolnoma veseli gospodje naj pošljejo svoje ponudbe pod »Zmožen« št. 6960 upravi »Slov.« - Začetniki in brez prakse ne pridejo v poštev. (b)

Krojaškega pomočnika

sprejem takoj. - Ogrinc Ignacij, Ig. (b)

Dve damski šivilji

dobro izveščani - sprejem. - Tavčar Olga, Sv. Petra cesta 79. (b)

Za takojšen nastop

rabimo

1 elektrotehnik z izpitom, ki se razume tudi na radio in kino, po možnosti z operatorskim izpitom, in 1 strojnega ključavničarja s strojniškim in po možnosti šoferjskim izpitom, ki se razume tudi na instalacije. - Plača mesečna, nastanitev stalna. - Ponudbe z navedbo dosedanjih služb v upr. »Slov.« pod »Nadzorstvo - reparature« št. 6820.

(Pohištvo)

Malo rabljeno orodje

kupim. - Ponudbe upravi »Slov.« pod »Pohištvo«, št. 6960.

Denar

Hranilne knjižice

Kmetijske posojilnice ljubljanske kupim po ugodnem tečaju do 450.000 Din. - Naslov v upravi »Slovenca« št. 6974. (d)

Bančno kom. zavod

Maribor, Aleksandrova 40

vam vnovči

VLOGE

vseh denarnih zavodov najbolje. - Obrnite se le na naš zavod, ker vam po potrebi tudi vnaprej pošljemo gotovino. - Za odgovor priložiti za Din 3.— znamko.

Vložne knjižice

Okrajne hranilnice v Slovenski Bistrici kupimo proti takojšnji gotovini. - Ponudbe na »Kristal« d. d., Maribor. (d)

Al. Planinšek

Ljubljana.

Beethovnova 14/1,

telefon 35-10

vnovči vloge

vseh denarnih zavodov najkulantneje takoj v gotovini in daje informacije brezplačno.

Prodamo

Ure za birmo

nudi najcenejše Pakiz Ivan, Ljubljana, Predškofijo 15. (i)

Trenchcoate

vetrne suknjice, novosti za športne obleke - nudi ceneno Presker, Sv. Petra cesta 14. (i)

50 hl vina silvanca

odlične kakovosti, prodaja po zelo ugodni ceni vinarstva. Naslovi kupcev sprejema uprava »Slovenca« pod št. 6838. (i)

Srajce izdelujemo po meri!

Blago za srajce, triko perilo, kravate, robci, krovčki, torbice, dežniki, modne in turistične potrebščine

najcenejše

pri **Petelinc, Ljubljana**

blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

Za birmanke

»Tafet« svila vseh barv po Din 12.—

pri **Trpinu, Maribor**

Vetrinjska 15

Izbira ni težka,

kadar treba določiti časopis, v katerem naj oglašuje trgovec ali obrtnik. Vsakdo bo pri tem upošteval list, potem katerega bo prišel najsigurnejše v stik z najširšimi kupno-močnimi sloji prebivalstva. In to je naš dnevnik »SLOVENE«, ki ga bere — posebno ob nedeljah — 7 malo izjemami vsaka slovenska hiša. En poskus Vas o uspehu prepriča!

15 Din

stane popolnoma nova gramofonska plošča svetovne znamke Homocort. Prvo vrstne gramofone pod nabavno ceno - nudi, dokler traja zaloga: Ljubljana, Siska, Jernejeva št. 26. (i)

Pozor gospodinje, neveste

itd.! Velika zaloga (50 vrst) bele in surove tkanine različnih širin po najnižjih dnevnih cenah. Zahtevajte vzorce brezplačno pri tvrdki: Rud. Stranjsky, Tržič. (i)

Fige! Pomaranče!

Fige, grške - male vence in rinfuza, rdeče pomaranče, italijanske in španske, vse samo kvalitetno blago, kupite ugodno v Ljubljani, Tyrševa (Dunajska) cesta 48 »Zaloga južnega sadja«. (i)

Enosobno stanovanje

z balkonom in ostalimi pritliklinami oddam za 1. junij takoj. Pod Ježami št. 17. (b)

Pritliklino stanovanje

obstoječe iz kuhinje, dveh sob in kabineta s pritliklinami, oddam s 1. avgustom 1937. Pieteršnikova ulica 13. (b)

Vnajem

ODDAJO:

Hišo z njivo

sončna lega, pripravno za upokojenca, dam takoj v najem za nizko najemnino. - Natančneje se izve: Jurečič, Ljubljana, Galilejeva nabrežje 27. (n)

Kupujte svoje potrebščine

pri tvrdkah ki inserirajo v našem listu

Najboljši trboveljski premog

brez prahu
koks, suha drva
I. Pogačnik
Bohoričeva 5 Telefon 20-59

Kupimo

Vsakovrstno

zlato kupuje

po najvišjih cenah
CERNE, tavelir, Ljubljana
Wolfova ulica št. 3.

Posredstva

Kunaver Ludvik

gradbeno - strokovno naobraženi posredovalci, Cesta 29. oktobra 6, telefon 37-33 - ima napredaj večje število parcel, kompleksov, posestev, gozdov, trgovskih in stanovanjskih hiš in vil. Pooblaščen graditelj in sodni cenilec za nasvete brezplačno na razpolago. (p)

Stanovanja

ISČEJO:

Dvosobno stanovanje isče drž. uradnik, mirna stranka. Ponudbe upravi »Slov.« pod »Reden plačnik« št. 6975. (e)

Dvosobno stanovanje pri realni ali klas. gimnaziji isče stalna in točna družina. - Ponudbe upravi »Slovenca« pod »Točna 1937«. (e)

ODDAJO:

Dvosobno stanovanje s pritliklinami, se takoj odda. Mala čolnarska 7.

SOBE

ODDAJO:

Sončno sobo

opremljeno in s posebnim vhom, oddam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 6994. (e)

Auto-motor

Potniški auto

(transportni) ceno proda Florjančič - Cankarjevo nabrežje 25. (t)

Razno

»Krug sv. mise«

Dj. Junger-ja izide sredi meseca maja. Kdor se pri naročilu sklicuje na ta oglas, dobi »Krug sv. mise« še po naročninski ceni 10 Din. (r)

Ploščice za štedilnike

in za oblogo sten v kuhinjah kopalnicah, mesnicah i. t. d. polaga in prodaja

MATERIAL, Ljubljana

Telefon 27-16

Tyrševa cesta 36 e

MAJNIŠKE KIPE

vseh velikosti, umetniške in navadne izpeljave, bele in barvane kupite po najnižjih cenah v trgovini

H. Ničman, Ljubljana

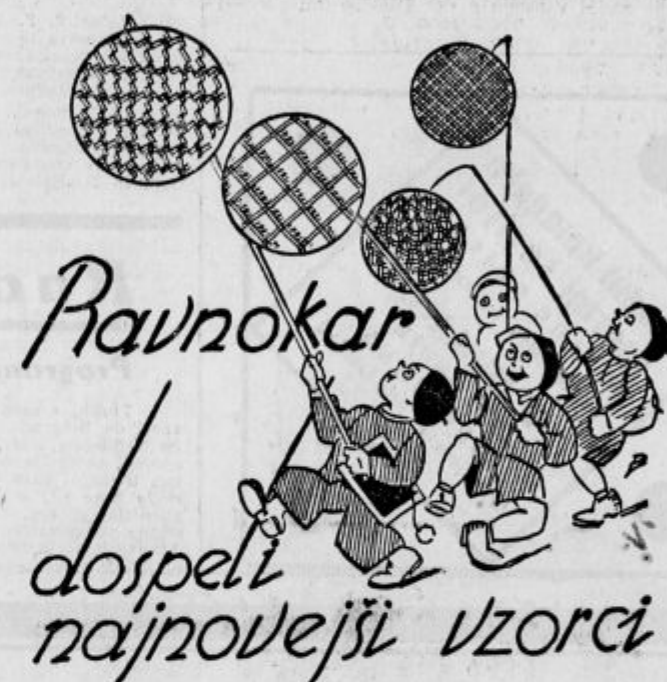
Kopitarjeva ulica št. 2.

Staro železo

in druge kovine plačuje najbolje

Fr. Stupica - Ljubljana

Gospodarska 1.

A. & E. SKABERNÈ

LJUBLJANA

ZAHVALA. Vsem, ki so nas ob nenadni bridki izgubi našega dobrega soproga, papana in starega papana, gospoda

Viktorja Fritscha

višj. uradn. hraniln. Dravske banovine v p.

tolažili, in vsem darovalcem vencev in šopkov, ter vsem, ki so blagega pokojnika kljub slabemu vremenu spremili k zadnjemu počitku, naša prisrčna hvala. Posebno zahvalo pa dolgujemo gosp. primariju dr. Lavriču za požrtvovalni trud, da bi nam ohranil dragega pokojnika, ter g. Neubergerju za njegov trud za časa bolezni. Nadalje se zahvaljujemo g. podžupanu in predsedniku Banovinske hranilnice dr. Ravniharju, ter ravnateljstvu in uradništvu Banov. hranilnice za krasno venca in spremstvo, ter tvrdki I. C. Mayer za krasen venec. Končno velja naša zahvala še cenj. pevcom pod vodstvom g. Prelovca za žalostinke, ter vsem, ki so nas tolažili ob težki izgubi.

Ljubljana, dne 4. maja 1937.

Zalujoča soproga Edita Fritsch roj. Roblek z otroci.

ZAHVALA. Za vse izraze iskrenega sočutja, ki ste nam ga izkazali ob težki izgubi naše drage hčerke

JANE

se prisrčno zahvaljujemo. Vam, ki ste ji zasuli prerani grobek z lepim cvetjem; še tako mala, pa je uživala toliko vaše ljubezni. Vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njen zadnji dom, iskrena hvala.

Radovljica, dne 4. maja 1937.

Zalostna družina Lerh.

+

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nas je za vedno zapustil naš ljubi soprog, dobri oče, gospod

Valentin Klopčič

posestnik in železničar

previden s tolažili sv. vere za umirajoče. — Pogreb blagopokojnika bo v sredo, dne 5. maja 1937 ob pol petih popoldne iz hiše žalosti Kolezijska ulica št. 28 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 3. maja 1937.

Zalujoči ostali: Antonija, soproga; Valentina, Anton, otroka — ter ostalo sorodstvo.

+

K svojemu Gospodu se je preselila v ponedeljek, dne 3. maja ob pol osmih zjutraj, previdena s sv. zakramenti, gospa

Kati Rupnik

kuharka

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, dne 5. maja 1937 ob 2 popoldne iz mrtvašnice veže splošne bolnišnice na pokopališče k Sv. Križu.

Sv. maša zadušnica bo v petek, dne 7. maja ob 8 zjutraj v križevniški cerkvi. Priporočamo jo v pobožno molitev.

Ljubljana, dne 3. maja 1937.

Rodbina ravn. Tomšiča.